

راه اندازی پویش جاماندگان اربعین برای حمایت از بیماران کرونایی و نیازمندان به همت کادر آموزشی پژوهش سرای اندیشه پویا

با یک دنیا حسرت جاماندم

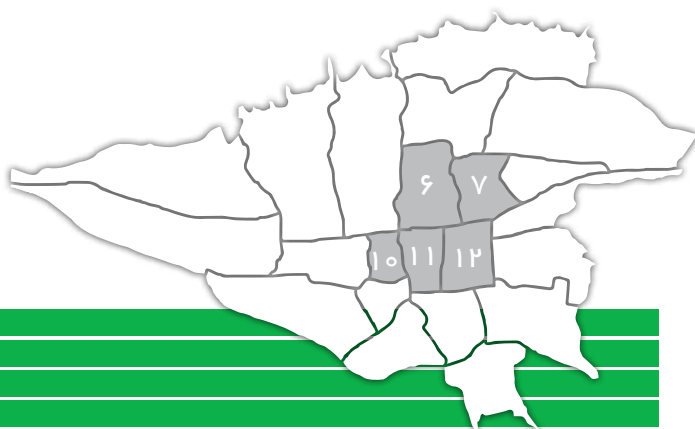
«از او به یک اشارت، از ما به سر دودن» مصداق زائرانی است که عاشقانه و پای پیاده به مناسبت روز اربعین راهی کربلا می‌شوند. سفری که توشه آن چیزی جز عشق و ارادت نیست.

یکشنبه

۴ مهر ۱۴۰۰

سال هفدهم / شماره ۸۲۱

۱۶ صفحه

دفاع مقدس به روایت دو رزمنده هم‌محله‌ای

خاطرات حماسه و خون

مرور خاطرات نویسنده و رزمنده بسیجی ساکن محله امام خمینی (ره) به مناسبت هفته دفاع مقدس

هنوز هم مرد جنگیم

نگاهی به فعالیت‌های مدیریت شهری و مراکز فرهنگی در منطقه مرکزی تهران در هفته دفاع مقدس

یادیاران در شهر پرستاره

صفحات ۴-۶

مرور تشکیل سازمان آتش‌نشانی در تهران قدیم به بهانه هفتم مهر، روز آتش‌نشان

از احتسابیه

تا آتش‌نشانی

هفتم مهرماه هر سال در تقویم شمسی ما به نام روز آتش‌نشان و آتش‌نشانی نامگذاری شده است.

صفحه ۱۴

از ابتدای شیوع کرونا، شهرداری منطقه ۶ برنامه‌های متنوعی برای سالمندان تدارک دیده است

لبخند سلامت

بر چهره موسپیدان

این روزها با وجود پاندمی کرونا اغلب افراد دچار دل‌سردی شده‌اند، مخصوصاً که موج‌های جدید هم به این وضعیت دامن می‌زنند.

صفحه ۸

۱۸۱۹

جهت کسب اطلاعات بیشتر و سفارش آگهی با نزدیکترین دفتر قبول آگهی تماس بگیرید

شرح در صفحه ۳

با تبلیغات در **مجله**
درست به هدف بزنید

تئیریک

تزریق ۱۲۰ هزاردوز واکسن در مراکز واکسیناسیون منطقه

به گفته «علی عبداللهیان»، روزانه در این مرکز شهروندان و گروه‌های هدف از سوی وزارت بهداشت با رعایت کامل پروتکل‌های بهداشتی و حفظ فاصله اجتماعی واکسینه می‌شوند.

عبداللهیان همچنین برای افرادی که موفق به دریافت واکسن نشده‌اند توضیح می‌دهد: «مرکز اورژانس خیابان کمیل و سوله مدیریت بحران بریانک، در بلوار بریانک، انتهای کوچه محبی، همچنان فعال است. شهروندان ساکن در محله‌های دهگانه منطقه که فاقد پرونده سلامت الکترونیک هستند، می‌توانند پس از اعلام گروه‌های سنی با مراجعه به سامانه [Salamat.gov.ir](https://salamat.gov.ir) مشخصات فردی خود را ثبت کنند تا از طریق پیامک زمان تزریق واکسن به آنها اطلاع داده شود.»

۱۲۰ هزاردوز واکسن از تیر ماه سال جاری تاکنون در مراکز واکسیناسیون منطقه ۱۰ با هدف قطع زنجیره بیماری «کووید-۱۹» به شهروندان تزریق شد. دبیر و جانشین شهردار منطقه ۱۰ در ستاد بحران با اعلام این خبر گفت: «برای تسریع در خدمت‌رسانی به شهروندان و همزمان با اجرای طرح واکسیناسیون سراسری ویروس کرونا در کشور و تهران، مراکز واکسیناسیون منطقه ۱۰ با مشارکت مرکز بهداشت جنوب تهران، از اوایل تیرماه با هدف مدیریت مراحل تزریق واکسیناسیون گروه‌های هدف شروع به کار کرد و طی ۸۰ روز گذشته ۱۲۰ هزاردوز واکسن در پایگاه پشتیبانی مدیریت بحران بریانک و مرکز اورژانس خیابان کمیل به شهروندان تزریق شد.»

بوستان‌های قلب تهران ضدعفونی شد

شهردار منطقه ۱۱ تهران گفت: «برای پیشگیری از ابتلای شهروندان به کرونا در اماکن عمومی، ضدعفونی روزانه پارک‌ها و بوستان‌ها از سوی مجموعه فضای سبز در حال انجام است.» «صراالله‌آبادیان» توضیح داد: «برای پیشگیری از گسترش دوباره ابتلا به کرونا و برای حفظ سلامت شهروندان، تمام وسایل بازی کودکان، ستهای ورزشی، نمازخانه‌ها و سرویس‌های بهداشتی، المان‌ها، نیمکت‌ها، سطل‌های زباله و... موجود در پارک‌ها و بوستان‌های منطقه روزانه ضدعفونی می‌شوند.» آبادیان افزود: «تمامی المان‌ها و مبلمان پارک‌ها با مواد ضدعفونی‌کننده از جمله آب ژاول با هیپوکلریت سدیم که برای گندزدایی و ضدعفونی کردن کاربرد دارد، به‌صورت محلول با آب و استفاده از سمپاش‌های دستی یک نوبت در روز ضدعفونی می‌شوند.» شهردار منطقه ۱۱ ادامه داد: «در پارک‌ها و بوستان‌ها، دستورالعمل‌های مراقبتی و بهداشتی انجام می‌شود تا خیال شهروندان آسوده شود. با این حال هر گونه تصمیم‌گیری در خصوص اعمال محدودیت بیشتر و ممنوعیت دوباره حضور شهروندان در پارک‌ها و بوستان‌ها منوط به تصمیمات ستاد ملی مقابله با ویروس کرونا و مراجع ذی‌صلاح است.»

خانه محیط‌زیست در سرای محله هاشمی

خانه محیط‌زیست در سرای محله هاشمی برای ارتقای دانش و آگاهی شهروندان در حوزه محیط‌زیست و حفظ منابع طبیعی افتتاح شد. شهردار ناحیه ۲ در منطقه ۱۰ با اعلام این خبر افزود: «مسائل زیست‌محیطی می‌تواند عاملی برای پیوند شهروندان با شهرداری تهران و مدیریت شهری باشد. ایجاد خانه‌های محیط‌زیست در سراسر محله‌ها گامی مؤثر برای همکاری شهروندان با کوچک‌ترین واحدهای محلی، یعنی سرای محله است و هدف از ایجاد این خانه‌ها، آموزش مردم، فرهنگسازی و بهره‌گیری از ظرفیت عظیم شهروندان برای تحقق اهداف حفاظتی از طبیعت، زمین و محیط‌زیست است.» به گفته «سعید قلیچ‌خانی»، افتتاح خانه محیط‌زیست در سرای محله هاشمی، که محله‌ای با بافت شهری متراکم و عمدتاً فرسوده و دارای جمعیت زیاد است، می‌تواند باعث افزایش و اثربخشی مشارکت‌های مردمی و موفقیت در آموزش‌های مرتبط با محیط‌زیست به شهروندان منطقه باشد و جایگاهی مناسب برای گردهمایی‌ها و هم‌اندیشی‌های زیست‌محیطی برای دبیران کانون‌های محیط‌زیست فراهم آورد.

ثبت‌نام دوره‌های آموزشی پاییزه در خانه فرهنگ گل‌ها

فرهنگسرای سرو و خانه فرهنگ گلها با برگزاری دوره‌های متنوع آموزشی برای همه گروه‌های سنی به‌صورت حضوری و مجازی به استقبال پاییز می‌رود. کلاس‌های آموزشی در این مراکز برای همه گروه‌های سنی اعم از کودکان، نوجوانان، جوانان، بزرگسالان و سالمندان برنامه‌ریزی شده است. دوره‌های ویژه فصل پاییز ۱۴۰۰ شامل دوره‌های مهدکودک، پیش‌دبستانی (گروه سنی ۳ تا ۶ سال)، عکاسی، رباتیک، فوریتهای پزشکی، تکنیسین داروخانه، تکنیسین دندانپزشکی، چرتکه، مشاوره، صنایع‌دستی، کارگاه کند و کاو (تفکر خلاقیت)، کارگاه کسب و کار، نمایش خلاق و بازیگری است.

علاقه‌مندان برای ثبت‌نام می‌توانند از ساعت ۸:۳۰ تا ۱۸ به فرهنگسرای سرو و خانه فرهنگ گل‌ها مراجعه کنند یا با شماره تلفن‌های ۰۲۱-۸۸۶۷۶۹۰۴، ۸۸۶۵۱۷۸۶، ۸۸۹۸۳۶۰۳ تماس بگیرند.

میز خبر

نمایشگاه مفهومی از دفاع مقدس تا اربعین

برنامه‌ریزی و اجرای منسجم ویژه برنامه‌های هفته دفاع مقدس در دستور کار شهرداری قلب پایتخت قرار گرفت و این منطقه نیز همسو با سایر مناطق، اقدامات اجرایی و مشترک را در زمینه فضایسازی، ادای احترام و نثار گل بر مزار شهدای گمنام، تقدیر از مدیران ایثارگر و رزمندگان، اجرای سرود، سرکشی به خانواده محترم شهدا و تجلیل از ایثارگران و... را به انجام رساند. رزمندگان با پیروی از حضرت اباعبدالله حسین علیه‌السلام، مقصد خود را پیدا کردند. شهردار قلب پایتخت با بیان این مطلب توضیح می‌دهد: «با توجه به حدیثی که حضرت رسول(ص) فرمودند که إِنَّ الْخَاسِینَ مَصَابِحُ الْهَدٰی وَ سَفِیْنَةُ الْجَنَّةِ، شهدایان با توسل به حضرت اباعبدالله‌الحسین علیه‌السلام راه رستگاری را پیدا کردند و به این سفینه نجات دست یافتند.»

«توج‌رهادی»، شهردار منطقه ۶، درباره این ویژه‌برنامه‌ها که با همکاری معاونت برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی، معاونت امور اجتماعی و فرهنگی، حوزه بسیج، معاونت خدمات شهری مساجد و شورایاران در نواحی شش‌گانه به اجرا درآمد، می‌گوید: «نمایشگاه تلفیقی دفاع مقدس و اربعین، همزمان با فرارسیدن هفته دفاع مقدس، از ۲۸ شهریور تا ۵ مهر که مصادف با اربعین حسینی است، برگزار شد. این نمایشگاه مفهومی در چند محور در پلازا هفتم‌تیر برپا بود.» فرهادی ادامه می‌دهد: «در این نمایشگاه نوع جدیدی از سازه‌های نمایشگاهی اجرا شد و هدف از این نمایشگاه این بود که با موضوعات مرتبط با دفاع مقدس نمایشگاهی برپا شود و به اربعین اتصال پیدا کند.»

شهردار منطقه ۶ با اشاره به فضایازی برای یادمان شهدای منطقه ۶ می‌گوید: «تصاویر شهدای قلب پایتخت در قالب عکس با فرمت خاصی در میدانگاه شهدای هفتم‌تیر به نمایش گذاشته شد. علاوه بر تصاویر شهدای دفاع مقدس، تصاویر شهدای مدافع حرم، شهدای سلامت و شهدای آتش‌نشان در میدان شهدای هفتم‌تیر در معرض دید شهروندان قرار گرفت.» فرهادی اضافه می‌کند: «نمایشگاه از ساعت ۱۷ تا اذان مغرب برنامه‌های مختلفی داشت. رادیو اربعین هم موزیک‌های مرتبط با دفاع مقدس را پخش و همزمان با آن، مجری در قالب رادیو یکسری احادیث مرتبط با اربعین را پخش کرد. گروه‌های نمایشی و سرودی که مرتبط با هفته دفاع مقدس و اربعین بودند هم در اینجا به اجرا پرداختند.» فضایسازی محیطی با محوریت گرامیداشت هفته دفاع مقدس و ایام اربعین، اعزام نمادین نیرو به جبهه با اتوبوس‌های شرکت واحد، نصب پرچم روی تاکسی‌های منطقه، برگزاری مسابقه کتابخوانی دفاع مقدس (ویژه کارکنان) به‌صورت مجازی، دعوت از نویسندگان کتاب با موضوع هشت سال دفاع مقدس، ارسال پیامک روزانه، برگزاری مراسم عزاداری به مناسبت اربعین حسینی و تقدیر از رزمندگان شاغل در منطقه که بیش از ۲۴ ماه سابقه حضور در جبهه‌های نبرد حق علیه باطل داشته‌اند از اقدامات حوزه بسیج قلب پایتخت بود.

۵۰

بسته معیشتی به مناسبت گرامیداشت هفته دفاع مقدس از سوی اداره ایثارگران معاونت برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی منطقه ۱۰ در میان خانواده معظم شهدا توزیع شد.

۱۸

ایستگاه ورزش مبدگاهی ویژه بانوان و ۱۵ ایستگاه برای آقایان در منطقه ۶ توسط اداره ورزش این منطقه با همکاری معاونت امور اجتماعی و فرهنگی ایجاد شد.

۵۰

در صد ظرفیت‌های گردشگری شهر تهران در منطقه ۱۲ قرار دارد و این تمرکز باعث شده تا منطقه ۱۲ به‌منوان یکی از قطب‌های گردشگری تهران مطرح باشد.

آخر ویژه

احیا و بازسازی قنات سنگلج و مهرگرد در قلب پایتخت

شهردار منطقه ۱۲ از برنامه‌ریزی برای احیا و بازسازی قنات سنگلج و مهرگرد با مقاصد گردشگری در این منطقه خبر داد. «علی‌محمد سعادت»، شهردار منطقه، گفت: «در کنار کارکنان پرتلاشی که حیات و زندگی را به قنات‌های تاریخی تهران هدیه خواهند کرد، بازدید از قنات سنگلج و مهرگرد برای برنامه‌ریزی و اجرای پروژه احیا و بازنمایی این آثار هویتی و تاریخی در قلب طهران در دستور کار قرار گرفت.» او افزود: «بر این اساس، بناسبت بخشی از قنات سنگلج که در پارک‌شهر باقی مانده، مرمت شود. جمع‌آوری گل و لای کف قنات با هدف آماده‌سازی برای تردد بازدیدکنندگان و در مرحله بعد، تعبیه ورودی و خروجی‌ها از جمله اقداماتی است که در این زمینه انجام خواهد شد.» «محمد رضا ندروغی»، معاون خدمات شهری و محیط‌زیست منطقه، نیز در بازدید از قنات گفت: «قنات سنگلج قناتی بوده که آب را از محله بالادست به محله سنگلج می‌آورده است. ویژگی‌های این قنات شامل قدمت و ارزش تاریخی قنات، موقعیت مکانی استراتژیک در مرکز پارک شهر، نزدیکی به اماکن تاریخی و گردشگری تهران تاریخی، دیواره آجرچینی‌شده و منحصر‌به‌فرد، امکان دسترسی به میله‌چاه‌ها و وجود فضای مورد نیاز برای ساخت مسیر دسترسی به قنات و امکان استفاده از فضای زیر و روی قنات برای گردشگری است.»

www.Rahnama.com	تلفن دفاتر قبول آگهی	niazmandiha.official
آزادی	تلفن دفاتر قبول آگهی	شرق
آیت ... کاشانی		افسریه
بلوار فردوس		بلوار پروین
پونک		پیروزی
توحید		تهرانپارس
تهرانسر		تهران نو
دهکده المپیک		حکیمیه
جلال آل احمد		خاوران
جنت آباد		سده راه افسریه
ستارخان		رسالت
سعادت آباد		فرجام
شهران		قنات کوثر
شهرک اکباتان		مجیدیه
شهرک غرب		میدان امام حسین
صادقیه		نارمک
فرحزاد		نبرد
فلکه اول شهران		نظام آباد
فلکه دوم صادقیه		نیروی هوایی
میدان المپیک		جنوب
نواب		امیریه
هاشمی		فراسان
دفاتر بازاریابی، نیازمندیها		خزانه بخارایی
اشرفی اصفهانی		دولت آباد
اندیشه		سده راه آذری
جهان آرا		شوش
چهارراه قصر		شهرری
چهارراه ولیعصر		عبدل آباد
سهروردی جنوبی		کارگر جنوبی
گریخان		مولوی
مرزداران		مهرآباد
معلم		نازی آباد
		وحدت اسلامی
		یافت آباد
		بهشت زهرا

آن روز به یاد ماندنی

حسین اسرافیلی
شاعر دفاع مقدس

بچه‌های رزمنده در جبهه‌های جنگ و در طول هشت سال دفاع مقدس کتاب می‌خواندند. در جبهه جلسات شعر هم برگزار می‌شد. رزمندگان در جبهه‌ها ارتباط مستمری با ادبیات، شعر و ادبیات داستانی داشتند. خاطره‌ای در ذهن دارم که دقیقاً نشان می‌دهد که تک‌تک بچه‌های جبهه چقدر به داستان و شعر علاقه‌مند بودند. این خاطره به خودی خود نشانگر آن است که آنها شعر و داستان را می‌خواندند و البته چون رزمنده در هر لحظه آماده دفاع و نبرد است و همواره در حالت آماده‌باش به سر می‌برد، بیشتر مواقع و اغلب این داستان‌ها و شعرها را از رادیو داخل سنگرها گوش می‌دادند و دنبال می‌کردند.

هنگامی که به حمیدیه رفته بودیم، پیش از آنکه صدام آن پادگان را بمباران کند، در سالن بزرگی حضور داشتیم که هم سالن ناهارخوری و هم مسجد بچه‌های رزمنده بود. ما در همان سالن در مراسمی شرکت کردیم. آقای رضا رهگذر (محمدرضا سرشار) هم با ما در آن گروه همراه بود. آن زمان آقای سرشار در رادیو، ظواهر داستان می‌خواند. شاعرانی دعوت می‌شدند تا شعر بخوانند. هر شاعری که بیشتر شعرش در رادیو و تلویزیون خوانده می‌شد و به‌ویژه در بلندگوهای پادگان‌ها برای رزمندگان آشنا بود، خود رزمندگان بیت یا مصرع دوم را با صدای بلند دم می‌گرفتند و می‌خواندند. این نشان‌دهنده آن بود که آنها اگر کتاب کمتر می‌توانند بخوانند، اما هر آنچه در رادیو گفته می‌نشود، به خوبی دنبال می‌کنند و گوش می‌دهند. آنها سراپا گوش شنوایی برای شعرها و داستان‌های درخشان به شمار می‌رفتند و بسیاری‌شان که بعدها شهید شدند، استعداد خاصی به گمان من در فراگیری ادبیات داشتند... آن هم زیر آتشبار دشمن! به قدری به شعرهای مختلف گوش داده بودند که در ذهنشان ثبت و ضبط شده بود.

یادم است که به آقای سرشار گفتیم که ایشان هم داستان کوتاهی بخواند. او رفت و پشت‌ترین قرار گرفت. همین که با نام و ذکر خداوند خواست داستانش را شروع کند، همه بچه‌های رزمنده از جای خود برخاستند. دریافتیم که رزمندگان پادگان حمیدیه، همگی با همین رادیوهای کوچکی که در سنگرایشان دارند، هر روز، رأس ساعت یک ظهر، داستان‌هایی را که آقای سرشار برای مردم می‌خواند، شنیده‌اند. او تا گفت به نام خداوند بخشاینده مهربان، همه صدای آشنای او را شناختند. همه حاضران در سالن برای او کف زدند و برای سلامتی‌شان صلوات فرستادند. چندین نفر جابه‌جا شدند تا بهتر چهره آقای سرشار را ببینند. در بحبوحه جنگ، چنان به وجد آمده بودند که توگویی خبر پیروزی در جنگ به گوششان رسیده است! آنها برای لحظه‌ای هم که شده، همه چیز را فراموش کردند و می‌خواستند با طیب خاطر به داستانی که سرشار، به‌طور زنده و این بار نه از رادیو و پیش رویشان برایشان می‌خواند، گوش بدهند. اندک اندک سکوت سالن را فراگرفت و همه رزمندگان، دل به داستان این نویسنده سپردند و سراسرپا گوش شدند. آن روز به‌یاد ماندنی را هیچ‌گاه از خاطر نمی‌برم.

مرور خاطرات نویسنده و رزمنده بسیجی ساکن محله امام خمینی(ره) به مناسبت هفته دفاع مقدس

هنوز هم مرد جنگیم

«عطاءالله پهلوانی»، ۶۸ساله، این روزها بهشتی اهاز بودیم. در آنجا در هفت هزار بسیجی حضور داشتند. وقت نماز ظهر و عصر بود که بالای ساختمان ۴طبقه‌ای، از سمت شمال، هواپیمایی دیده شد. فرصت زیادی نبود که صبر کنیم تا نیرو برسد. به همین دلیل، خودم به سمت هواپیما شروع به تیراندازی کردم و حدود ۱۲۰ تیر شلیک شد. خاطرم هست فرمانده وقتی به پوکه‌ها نگاه می‌کرد با ناراحتی زیر لب می‌گفت: اگر به هواپیما با چتر نجات بیرون بریده، خیالمان جمع شد که هدف نخورده باشد، این گلوله‌ها حرام شده و باید جواب پس بدهی. بیست دقیقه نشد که باخبر شدیم خلیان هواپیما با چتر نجات بیرون پریده، خیالمان جمع شد که گلوله‌ها به هدف خورده.»

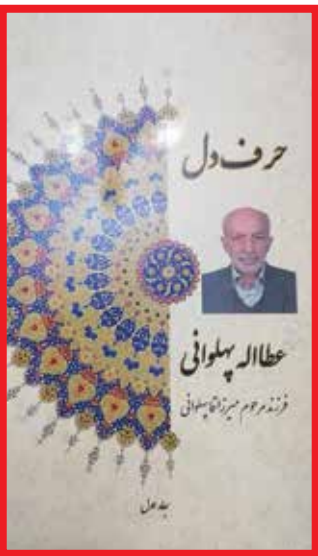

و در سال‌های جنگ هم همانجا زندگی می‌کردم. یادم است که برای ثبت‌نام و رفتن به جبهه همراه ۴ نفر از بچه‌محله‌ها به مسجد محلمان رفتیم. دل نگران بودم ماجرای جبهه رفتنم را چطور با مادرم در میان بگذارم. با وجود داشتن یک دختر بچه کوچک، همسر مخالفتی نشان نداد و انصافاً حمایت هم کرد. اما نمی‌دانستم مادرم چه نظری خواهد داشت. به هرترتیبی بود، ماجرای نامنوبسی برای اعزام به جبهه را برای مادرم تعریف کردم. به شانام زد و گفت: بیشتر از یک سال است که از جنگ گذشته و من توقع داشتم زودتر از اینها در جبهه باشی برو پس!م! خیالت جمع باشد که از همسر و دختر مراقبت و پذیرایی می‌کنم.»

این رزمنده جوان و جان‌برکف برای آموزش‌های اولیه به پادگان امام حسین(ع) اعزام می‌شود. بعد از پایان دوره‌های آموزشی، دوستانش به جبهه اعزام می‌شوند و او می‌ماند. همین موضوع باعث ناراحتی‌اش می‌شود. او تعریف می‌کند: «از مسئول عقیدتی و سیاسی پادگان چرایی اعزام نشدنم را پرسیدم. گفتند قرار است در تیم پدافند هوایی باشم. از کرج به اهواز رفتیم و بعد از امتحانی که از من گرفتند در تیم پدافند هوایی ماندگار شدم.»

تیرهایی که به خطا نف

خاطره‌ها یکی پس از دیگری مثل صحنه‌هایی از یک فیلم در ذهن همسایه رزمنده ما جان می‌گیرند و با تعریف هریک از آنها برق نگاه آقای پهلوانی گویای شور و تیش لحظه‌های عملیات است. او از ماجراهای نشانه‌گیری‌های دقیقش تعریف می‌کند: «برای امتحان و عضویت در تیم پدافند هوایی ما را به محیطی باز بردند. روی تپه‌ای ۳ بشکه بود به‌عنوان هدف. نفر اول و دوم اندک اندک سکوت سالن را فراگرفت و همه رزمندگان، دل به داستان این نویسنده سپردند و سراسرپا گوش شدند. آن روز به‌یاد ماندنی را هیچ‌گاه از خاطر نمی‌برم.

در چند قدمی گر گها

جنگ برای این همسایه ما فقط محدود به جبهه و پشت خاکریزها نبود. او در روزهای مرخصی هم با کمک به امدادگران و برادران بسیجی برای خودش تجربه‌ها و خاطرات فراوانی انداخته است. او درباره روزی که نزدیک بسوده و او فرزندش طعمه گله گرگ‌ها ششوند، می‌گوید: «مستان بود و هوا سرد. برای مرخصی از جبهه به خانه آمده بودم. زمین از برف سپید پوشیده بود که تصمیم گرفتم سری به بچه‌های ایگاه بزنم تا اگر کار یا کمکی لازم باشد دریغ نکنم. دخترم، تارا، کوچک بود. وقتی دید برای خروج از خانه لباس پوشیده‌ام، بهانه گرفت که همراهم باشد. لباس گرم تنش کردم و از خانه بیرون زدم. خانمان در موقعیتی کوهستانی بود و در مسیر چند گرگ محاصره‌مان کردند. چاره‌ای نداشتم تا برای نجات فرزندم او را از بالای دیوار به داخل یکی از باغ‌های اطراف بیندازم و سفارش کنم که به هرکسی که برخورد کرد خبر دهد پدرش را گرگ‌ها خورده‌اند. در این فکرها بودم که یک لحظه خداوند کمک کرد و چند سگ گله از راه رسیدند و جان هر دومان را نجات دادند.»

قصه خاطره نویسی دارم

کتاب «حرف دل» مجموعه شعری است که با موضوع جنگ و مسائل اجتماعی و فرهنگی به تازگی به قلم همسایه ما منتشر شده است. آقای پهلوانی قصد نوشتن کتابی از خاطرات حضور در جبهه و سال‌های جنگ هم دارد. او معتقد است عشق دفاع از تمامیت ارضی کشور در میان میخ نسلی، از گذشته تا امروز، هنوز از یاد نرفته: «هنوز هم اگر جنگی باشد یا کسی نگاه چپ به کشور داشته باشد برای دفاع از کشور لباس رزم می‌پوشم. این موضوع فقط محدود به افرادی مثل ما که نسل جنگ به حساب می‌آییم، نیست. همه جوان‌ها و حتی کسانی که فکرش را نمی‌کنیم، وقتی از نماز، فرمانده گفت نباید اسیر شویم. ناچار از هم جدا شدیم. باید از تپه‌های ۷۰ - ۸۰ متری، مقابلمان بالا می‌رفتیم و بعد از عبور از نزار، به منطقه خودی می‌رسیدیم. هیچ سلاح سسنیتی هم همراه نداشتم. ما به سختی بود از تپه‌ها بالا رفتیم و به نزار رسیدیم. من برای اینکه دیده نشوم تقریباً همه مسیر را سینه‌خیز حرکت کردم و حدود ساعت ۹ بود که به خاک خودمان و مقر فرماندهی رسیدم. چون من دیرتر از بقیه رسیدم بودم، هم‌زمانم خیال کرده بودند که شهید شده‌ام. خودم صدای فرمانده را می‌شنیدم که می‌گفت برادر پهلوانی شهید شده. باید جنازه‌اش را از نزار بیاوریم. وارد سنگر شدم و به خنده گفتم لازم نیست! شهید خودش امدا»

پیش قدم برای حل مشکلات اهالی

آقای پهلوانی هنوز برای زندگی و کار در میان اهالی و همسایه‌ها همان روحیه جنگندگی سابق را دارد و می‌گوید: «ما بدون چشمداشت به جبهه می‌رفتیم. حتی مقرری‌ای را که بسیج برای ما واریز می‌کرد در صندوق کمک به جبهه می‌ریختم. حالا هم که جنگی نیست کار خیر و کمک به دیگران تعطیل نیست. ما به خاطر همین مردم جنگیدیم. اگر کمک یا نیازی در محله زندگی‌ام احساس کنم، حتماً پیشقدم می‌شوم و به نهادهای لازم، از شهرداری تا هرچایی که لازم رفته، برای حل مسئله سر می‌زنم و پیگیر می‌شوم.»

دفاع مقدس
به روایت
دو رزمنده
هم‌محله‌ای

خاطرات حماسه و خون

«امروز همه ما در جایگاهی که قرار داریم آرامش و امنیتمان را مدیون رشادت‌های رزمندگان ۸ سال دفاع مقدس، ایثارگران و جانفشانی‌های شهیدان هستیم. بنابراین، باید قدر ایثارگران ۸ سال جنگ تحمیلی را بدانیم و ادامه‌دهنده راهشان باشیم. دفاع مقدس در تاریخ ملت ما جزو دوره‌های تأثیرگذار و فراموش‌نشدنی است. یادآوری خاطرات آن دوران، علاوه بر ارج گذاشتن به فداکاری و ایثارگری مردان و زنان، بستری فراهم می‌کند تا نسل آینده این جها و دفاع از حق را از یاد نبرند. پای خاطرات ۲ تن از رزمندگان نشستیم تا از نقش آفرینی در صحنه‌های نظامی و فرهنگی دفاع مقدس برایمان بگویند.»

فریدون کاظمیان»، فیلمبردار جنگ:

۸۰ روز در یک گودال زندگی کردیم

لحظه‌به‌لحظه جنگ برای من پر از خاطره است. زمانی که جنگ شد در صداوسیما مشغول کار بودم. بابت آفیش صدا و سیما با دوربین ۱۶ میلیمتر به منطقه‌های جنگی و با دوربین ۸ میلیمتر برای ستاد تبلیغات جنگ در اهواز فیلمبرداری می‌کردیم. سال ۶۴ بود که به گیلانغرب رفتیم تا برای ساخت یک برنامه فیلمبرداری کنیم. زمستان بود و یک‌متر برف زمین را سپید کرده بود. با گروهانی که قرار بود بالا بروند، چون بلد راه بودند، هماهنگی‌ها انجام شد تا تیم فیلمبرداری ما هم با راهنمایی آنها بالا بروند. حدوداً ۱۵ نفر بودیم. هوا نامساعد بود. جلوتر که رفتیم بوران و برف شد. چشمانمان جایی را نمی‌دید. راه را گم کردیم. یک لحظه صدای تیر را که انگار از راست به چپ شلیک می‌شد، شنیدیم و بعد تیربار خاموش شد. چند لحظه بعد صدای تیر دیگری از جهت عکس، یعنی از چپ به راست، آمد. متوجه شدیم میان نیروهای ایران و عراق گرفتار شده‌ایم. به ناچار گودالی کندید و پنهان شدیم. یادم هست باتری دوربین را در کمرم گذاشته بودم تا لحظه آخر، اگر زنده ماندیم، بتوانیم فیلم بگیریم. ۸ روز در این گودال زندگی کردیم. برف‌ها را آب می‌کردیم و می‌خوردیم. بدنمان هم دچار شپش شده بود. پوستمان چروک شده بود و خسته بودیم. بالاخره شرایط آب و هوایی نامساعد شد و توانستیم دور از دید کامل دشمن از این گودال خارج بشویم. زمان گذشت و روزها سپری شد تا اینکه فیلممان با نام «زندگی در ارتفاعات» جایزه گرفت و درخشید.

نگاه

نوبت غنا بخشیدن به هنر دفاع مقدس

فرزین شهرزادی
خبرنگار

آن، ریشه‌های فرهنگی یک ملت را بازشناخت و به جا آورد. به خاطر آوریم رمان‌ها و داستان‌های شاخص جهانی و فیلم‌های به یادماندنی و پرفروغی را که بر زمینه موضوعی جنگ شکل گرفته‌اند و ماندگار شده‌اند. بی‌گمان، دفاع هشت‌ساله ما نیز در دل خود دستمایه‌های خلق آثار بزرگ سینمایی و داستانی را دارد، چنان که در سه دهه گذشته شماری از داستان‌نویسان کشور، بر متن یا حواشی دگرگونی‌ها و امکان‌های پدید آمده - که به نوبه خود ریشه در بازیابی هویت دیرین دارد - با رویکرد به گوشه‌هایی از وقایع جنگ و دفاع هشت‌ساله، به نوشتن رمان و داستان‌هایی خواندنی پرداخته‌اند.

اکنون وقت آن است که بگوییم تنها انتخاب موضوع و مضمون‌های عظیم برای خلق رمان و داستان‌نو و برجسته کافی نیست، زیرا این مهم شرط‌ها و اسباب دیگری هم لازم دارد. به عبارت دیگر، موضوعات و مضامین نو و رفیع زمانی در داستان و رمان جلوه‌هایی سزوار می‌یابند که در نسبت بین محتوا و ساختار - دقیقاً به مفهوم هنری - در دنیایی کاملاً داستانی، هستی و زندگی تازه‌ای پیدا کنند و در گستره آزاد معنا، مکالمه و مکاشفه بین اثر و خواننده به جریان بی‌پایان و شورانگیز تبدیل شود.

خصوصیات مورد اشاره در آثار انگشت‌شماری دیده می‌شود. شایسته است مسئولان فرهنگی در این مقطع به آثار شاخص و درخشان توجه ویژه نشان دهند و با چنین رویکردی به سمت الگوسازی برای هنرمندان تازه‌نفس این عرصه حرکت کنند.

نگاهی به فعالیت‌های مدیریت شهری و مراکز فرهنگی در منطقه مرکزی تهران در هفته دفاع مقدس

پاک‌پارک در شهر پرستاره

بهاره خسروی

۴۱ سال از سالگرد پرواز هواپیماهای رژیم بعثی صدام که ناجوانمردانه حریم همسایگی را شکستند و با بمباران باند فرودگاه اهواز و مهر آباد تهران اعلام جنگ کردند، می‌گذرد. یورش ناجوانمردانه‌ای که قرار بود نهال نوایی انقلاب را از ریشه برکند، با مقاومت و رشادت ۸ساله مردم شکست خورد و همدلی و اتحاد ایرانیان باعث قوت و رشد این انقلاب شد. تعریف کردن قصه‌های جنگ و اینکه در جبهه‌ها سربازان جان‌برکف کشور با چه رشادتی از تمامیت ارضی کشور دفاع کردند و مردم در پشت جبهه با چه ایثار و از جان‌گذشتگی پایه‌یای رزمندگان جنگیدند، حکایتی بی‌ظیر و تکرارنشدنی تاریخ این کهنه‌سرمزمین آریایی است. اما امروز یادکاری کنیم که آرمان‌های دفاع‌مقدس حفظ شود و اهمیت و ارزش این مقاومت دلبرانه در میان همه نسل‌ها، به‌ویژه نسل چهارم انقلاب که به‌زودی سکان اداره کشور به آنها سپرده می‌شود، زنده بماند.

در این بخش نگاهی داریم به فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی مدیریت شهری و مراکز فرهنگی در پهنه مرکزی همزمان با هفته دفاع مقدس. بی‌تردید شهروندان می‌توانند با مشارکت و حضور در این برنامه‌ها سهم خود را در زنده نگه داشتن یاد و خاطره شهیدان، با احترام به کار بزرگی که برای آزادی و استقلال کشورمان انجام دادند، ادا می‌کنند. ▶

نامگذاری ۴ معبر به نام شهید

دیدار و تکریم خانواده معظم شهید از جمله وظایف مهم مسئولان در نظام جمهوری اسلامی است، به‌ویژه در این روزهای حساس که یادمی «کووید-۱۹» باعث تعلیق امور روزمره شده و در این میان خانواده‌های شهید و ایثارگران بیش از همیشه نیاز به کمک و همدلی دارند. شهردار منطقه ۱۰ با تأکید بر این موضوع می‌گوید: «برای زنده نگه داشتن یاد و خاطره شهید در میان همه شهروندان، به‌ویژه نسل جدید، ۴ معبر مهم منطقه به نام شهدای گلگون‌کفن در چند ماه گذشته مزین شد. همچنین برای نهادینه‌سازی فرهنگ ایثار و شهادت میان نوجوانان ویژه‌برنامه «معرفی شقایق‌ها» تهیه و در فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی منتشر شد.» برگزاری ۱۹ دیدار مجازی و حضوری، رسیدگی به ۴۹ مورد از مشکلات و مسائل ایثارگران، قدردانی از ۹۵ خانواده معظم شهید و ۵ تن از رزمندگان و ایثارگران، ضدعفونی ۱۷ خانه پدر و مادر شهید و توزیع ۴۳ بسته اقلام بهداشتی، ۵۷

نمایشنامه خوانی

نقش خانواده‌ها و همراهی و همدلی آنها در تربیت فرزندان صالح و سربازان دست از جان شسته برای دفاع از تمامیت ارضی کشور انکارناپذیر است. بر این اساس و با هدف ترویج فرهنگ ایثار و جهاد در میان خانواده‌ها، برنامه نمایشنامه‌خوانی با عنوان «بوتین‌های عموبابا» از سوی فرهنگسرای خانواده همزمان با هفته دفاع‌مقدس برای شهروندان اجرا می‌شود.

«شیوا مقدم»، رئیس فرهنگسرای خانواده، با بیان این مطلب توضیح می‌دهد: «این برنامه با هدف ترویج فرهنگ ایثار، جهاد و شهادت و آشنایی شهروندان با زندگی و تفکر مفاخر و بزرگان دفاع مقدس، همزمان با چهل و یکمین سالگرد آغاز دفاع‌مقدس و با تأکید بر نقش

روایتگری رزمندگان در باغ‌موزه قصر

روایت‌های جنگ و دلاوری‌هایی که سربازان در جبهه‌های جنگ برای دفاع از خاک و ناموس کشور داشتند، باید همچون گنجینه‌ای ارزشمند در میان همه نسل‌ها حفظ شود. نکته‌ای که با دور شدن از سال‌های جنگ شاید در میان نسل‌های جدید به فراموشی سپرده شود. ویژه‌برنامه «یادایاران» در باغ‌موزه قصر با کلی برنامه پر و پیمان برای معرفی این گنجینه‌های ارزشمند در همین هفته به موضوع اهمیت دلاوری‌های سربازان و ماجراهای جالب جبهه و جنگ می‌پردازد.

«محمدرضا جمالی»، رئیس باغ‌موزه قصر، درباره این برنامه توضیح می‌دهد: «از روز ۳۰ شهریور تا ۶ مهرماه، همه‌روزه از ساعت ۱۷ تا ۱۹:۳۰، ویژه‌برنامه «یاد یاران» با

خاطرات جنگ و دلاوری‌ها

بخش مهم زنده کردن خاطرات روزهای جنگ و انتقال ارزش‌های دفاع‌مقدس به نسل امروز بر حس وطن‌پرستی و عرق ملی استوار است، حسی که نقش مهمی در مقابله با تهاجم فرهنگی بیگانگان دارد. برنامه «شهر پرستاره» که از سوی فرهنگسرای عطار نیشابوری تهیه و تولیدشده به این موضوع می‌پردازد. «مصطفی بابایی»، مدیر مراکز فرهنگی هنری منطقه ۱۰ و رئیس فرهنگسرای عطار نیشابوری، بیان دلاوری‌ها و جوانمردی جوانان در عرصه دفاع‌مقدس را وظیفه متولیان فرهنگی می‌داند و می‌گوید: «آشنایی با تاریخ جنگ و شرح دلاوری‌ها و ایثار و از خودگذشتگی روزهای جنگ نقش مهمی در تربیت نسلی سالم و داشتن جامعه‌ای پویا و رو به پیشرفت دارد. ما سعی داریم تا با اجرای برنامه‌های گسترده فرهنگی به جوانان نسل امروز الگوهای صحیح تربیتی و فرهنگی و سبک زندگی سالم را آموزش دهیم.»

بایایی در ادامه درباره جزئیات برنامه شهر پرستاره

راهاندازی پویش جاماندگان اربعین برای حمایت از بیماران کرونایی و نیازمندان به همت کادر آموزشی پژوهش سرای اندیشه پویا

با یک دنیا حسرت جا ماندیم

بهاره خسروی

فریده تاجور

◀ «از به یک اشارت، از ما به سر دودین» مصداق ژانرانی است که عاشقانه و پای پیاده به مناسبت روز اربعین راهی کربلا می‌شوند. سفری که توشه آن چیزی جز عشق و ارادت نیست. همه‌ساله، در اربعین حسینی، عاشقان و شیفتگان زیادی از سراسر دنیا به زیارت مولای خود می‌روند، اما امسال ۲ سال است که بیماری «کووید-۱۹» از گرد راه رسیده و بسیاری از سفرها و برنامه‌های مذهبی را تعطیل یا تحت‌الشعاع قرار داده است. البته شیفتگان و دانش‌آموختگان عشق امام حسین(ع) خوب می‌دانند که فلسفه عبادت و زیارت چیزی جز کمک به همنوع و پاک کردن غبار غم و اندوه از یک دل‌شکسته نیست.

به همین بهانه، تعدادی از کارمندان آموزش و پرورش پازل دهم پایتخت در پژوهش‌سرای اندیشه پویا برای حمایت از بیماران کرونایی و نیازمندان، پویش «جاماندگان اربعین» را راه‌اندازی کرده‌اند و هزینه‌های سفر به کربلا و نذرهایشان را صرف نیازمندان می‌کنند. در این گزارش، با تعدادی از بانیان اصلی این پویش گفت‌وگو کردیم. ▶

فاطمه کارزی

منیره آزادمنش

«از چند روز مانده به اربعین، همه اهل خانه در تکاپوی سفر بودند. گاهی اوقات حتی برنامه سفر ما دسته‌جمعی و به همراه همکاران بود. چه خاطرات و روزهای خوشی داشتیم. خانوادگی یک کوله‌پشتی سبک و کمی وسیله، به قدر رفع حاجت، داخل کوله می‌گذاشتیم و راهی می‌شدیم. اما ۲ سال است که مخاطره سفر کردن و مبتلا شدن به بیماری، اجازه این کار را از ما گرفته است...»

فریده تاجور، مدیر نوبت دوم پژوهش‌سرای اندیشه پویا، این جمله‌ها را که می‌گوید، صدایش بغض‌آلود می‌شود: «۴ دفعه سعادت حضور در پیاده‌روی روز اربعین را همراه دوستان و همکاران داشتم. اما این بیماری منحوس مانع سفر رفتن ما شده است. این سفر رفتن به منزله تعطیلی عشق و ارادت ما به آقا امام حسین(ع) نیست...»

دریافت کپسول اکسیژن با زیارت عاشورا

«عبادت چیزی جز گرہ‌گشایی از خلق خدا نیست. همه سفرهای زیارتی و ادای نذرها برای افزایش معنویات است و حمایت و کمک به همنوع چیزی کم از عشق و ارادت به انمه ندارد.»

تاجور با اشاره به این موضوع می‌گوید: «همه همکاران ما اهل دل هستند و از اینکه برای قطع زنجیره این بیماری به میل خودمان راهی این سفر پر فیض معنوی نمی‌شویم ناراحت هستیم. اما چاره چیست؟ به همین دلیل، با همراهی تعدادی از همکاران که پای ثابت پژوهش‌سرا هستیم، تصمیم گرفتیم هزینه سفر اربعین و نذorman را صرف انجام کار خیر کنیم. همکاران استقبال کردند و کم‌کم اقوام، دوستان و آشنایان و خیران هم پای کار آمدند تا این حرکت دوام و فعالیت بیشتری داشته باشد. روزهای اول یک گروه ۵نفره تشکیل دادیم، اما حالا یک گروه بزرگ ۶۰ تا ۷۰نفره داریم. سال گذشته با کمک مادر یکی از دانش‌آموزان که در بیمارستان سینا مشغول کار است، برای بیماران کرونایی این مرکز تعدادی کپسول اکسیژن تهیه کردیم. شرطمان این هم شد که هر کسی از این کپسول‌ها استفاده می‌کند به نیت خیرات برای اموات و شهیدای کربلا یکبار زیارت عاشورا را بخواند.»

به گفته تاجور، تهیه دارو برای بیماران کرونایی، تهیه دارو برای بیماران مبتلا به بیماری‌های خاص و بیمار بی‌ضاعت و... از دیگر کمک‌های این پویش برای نیازمندان و خانواده‌های کم‌برخوردار است.

کمک به راه‌اندازی کسب و کارهای خانگی

یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های این پویش، حمایت از مشاغل آسیب‌دیده و بانوان سرپرست خانوار است. «فاطمه کارزی»، کارشناس پژوهش‌سرای اندیشه پویا، در تکمیل صحبت همکارش این نکته را می‌گوید و ادامه می‌دهد: «عضای گروه و خیرانی که ما را همراهی می‌کنند، به اندازه وسعشان، هرکدام گرهی از مشکلات مردم باز می‌کنند. علاوه بر این، هرکدام از اعضا هم به تنهایی عضو گروه‌های خیریه‌ای هستیم که برای حل مشکلات خانواده‌های کم‌برخوردار از یکدیگر کمک می‌گیریم. برای مثال، بخشی از فعالیت‌هایمان را در حوزه کارآفرینی و راه‌اندازی کسب و کارهای خانگی متمرکز کردیم. چند وقت پیش، یک خانم سرپرست خانوار نیاز به چرخ خیاطی برای امرار معاش داشت که از طریق یک گروه خیریه برایش تهیه شد.»

کارزی با بیان اینکه دلش برای سفر دوباره به کربلا حسایی پر می‌کشد، ادامه می‌دهد: «هرچه می‌کنیم برای رضای خدا و آرامش دلمان است. ما که از عشق و علاقه‌مان دور افتادیم، به میل خودمان برای کمک به کادر درمان و حمایت از کسانی که می‌دانیم با یک قدم کوچک و ساده ما چقدر خوشحال می‌شوند، عشق و ارادتمان به سرور و سالار شهیدان را با شاد کردن دیگران نشان می‌دهیم.»

کمک برای ودیعه مسکن

«همه آنچه را از زیبایی‌ها و توشه‌های بهشتی روایت می‌کنند در سفر اربعین یک‌باره می‌توان تجربه کرد.» «هنیرا آزادمنش»، از دیگر کارشناسان پژوهش‌سرای اندیشه پویا، این را می‌گوید و اضافه می‌کند: «۱۰ بار سعادت سفر به کربلا را داشته‌ام و در این میان ۷ بار در پیاده‌روی اربعین شرکت کرده‌ام. طبعاً، سفر رفتن در ایام اربعین برایم سخت بود، به‌ویژه برای دیدار دوباره با مردم و شیعیان عراق که حسایی مهمان‌نواز و عاشق میزبانی از زائران کربلا هستند. اما برای قطع این زنجیره و نجات جان مردم باید از این سفر چشمپوشی می‌کردم. به همین دلیل، تصمیم گرفتیم شیوه بهره‌مندی از برکات معنوی این سفر را تغییر دهیم. در میان همکاران، خیریه کوچکی برای انجام کارهای عام‌المنفعه داشتیم. تقریباً از سال گذشته هم همه‌گیری کرونا مطرح شد و با حذف برپا کردن دیگ‌های نذری و مراسم عزاداری، همه هزینه‌های این مراسم را در قالب کمک‌های خیریه به نیازمندان اختصاص دادیم. برای مثال، قریانی‌ها و ارزاق را برای خانواده‌های کم‌برخوردار کنار گذاشتیم یا با معرفی برنامه تلویزیونی «سمت خدا»، با همراهی خیران، به درمان زوج‌های نابارور نیازمند کمک کردیم.»

یکی از اقدامات مهم این پویش که امسال هم می‌تواند ادامه پیدا کند تأمین هزینه ودیعه مسکن است. آزادمنش این را می‌گوید و ادامه می‌دهد: «سال گذشته مدارس مجازی بود و خانواده‌ها شاید کمتر برای رفت‌وآمد بچه‌ها، با توجه به فاصله خانه و مدرسه، مشکل داشتند. اما امسال با توجه بازگشایی مدارس این موضوع دوباره پررنگ می‌شود. تأمین ودیعه مسکن برای تهیه خانه مناسب و نزدیک به مدرسه، ویژه خانواده‌های نیازمند، از برنامه‌های پویش امسال است. امیدواریم بتوانیم با همین امکانات اندک و همراهی خیران، گام‌های مؤثری برای توانمندسازی نیازمندان ساکن منطقه برداریم.»

یکی از موضوعاتی که در شهرهای دوستدار سالمند دنبال می‌شود این است که سالمندان با محیط زندگی‌شان بیگانه نباشند. تغییرات سریع شهرها و کالبد آنها برای سالمند احساس ترس ایجاد می‌کند

اگر فرزندان را دوست دارید به سلامتی خودتان اهمیت دهید

در این روزهای کرونایی و خانه‌نشینی اجباری، سالمندان می‌توانند با برنامه‌ریزی اوقات فراغت خود را پر کنند. به‌عنوان مثال، ورزش باعث شادی و نشاط می‌شود، آشپزی با ذوق و شوق و یادگیری پخت غذاهای جدید از برنامه‌های تلویزیونی، گلکاری و باغبانی حتی با وجود یک گلدان کوچک باعث آرامش روان می‌شود. مطالعه و گوش دادن به آهنگ‌های قدیمی که خاطره‌انگیز است یکی دیگر از راه‌های پر کردن اوقات تنهایی در دوران کروناست. حتی عضویت در گروه‌های واتساپی که سالمندان در آن حضور دارند، می‌تواند فضای خوبی برای تبادل افکار و شنیدن صحبت‌های همسن و سالان را فراهم کند. در این فضاهای مجازی با شنیدن یا خواندن پیام‌های همسن و سالان متوجه می‌شویم این شرایط برای همه ما یکسان است و مسلماً، آستانه تحمل بیشتری در ما ایجاد می‌کند. مطالعه و ورزش هم جزو کارهایی هستند که به حفظ روحیه کمک زیادی می‌کنند. من هم به سلامتی خود بسیار اهمیت می‌دهم و بارها به دیگر سالمندان توصیه کرده‌ام اگر فرزندان را دوست دارید به سلامتی خودتان اهمیت دهید، چون بیماری شما باعث گرفتاری و ناراحتی آنها می‌شود.

شهرداری و سرای محله‌ها و فرهنگسراها در بالادرن روحیه سالمندان نقش زیادی دارند. برگزاری کلاس‌های آموزشی برای سالمندان به‌صورت آنلاین یا با تعداد محدودی شرکت‌کننده در فضاهای سبز منطقه، برنامه پیاده‌روی دسته‌جمعی و ورزش‌های گروهی، برگزاری مراسم‌های شاد همراه با موسیقی در فضاهای سبز هر محله، برپایی بازارچه‌های مختلف و مسابقات ورزشی در حد توان سالمندان، گرفتن جشن تولد برای سالمندان بالای ۷۰ تا ۹۰ سال و... همه و همه می‌تواند میزان آسیب‌های روانی به همسن و سالان را کاهش بدهد.

حتی مدیران هر محله می‌توانند به عیادت سالمندان بیمار بروند و گوش شنوای خاطرات خوب و شیرین آنها باشند. این کار نیاز به هیچ بودجه‌ای ندارد ولی اثر زیادی در روحیه ما دارد. تماس تلفنی و امید دادن به آنها و تسلیق به زندگی شاد کم‌کم آنها را از دل‌سردی دور می‌کند.

ایجاد پاتوق محلی که بارها وعده داده شده، امیدوارم به‌زودی در محله توآینر ایجاد شود تا بتوانیم دورهم جمع شویم.

همدم‌مؤذنی

شورایار محله نظامی
گنجوی و دبیر کانون
سالمندان منطقه ۶

سرای تجربه، فضایی مختص سالمندان

یکی از اقداماتی که فاصله با شعار «تهران شهری برای همه» را کمتر کرده، توجه به سلامت و زیست سالمندان بوده که این جلسه شهر دوستدار سالمند مقرر شد مسئولان شهرداری تهران به مدیران شهری در ۵ پهنه شهر تهران برای سالمندان اقدام کنند. مختص تبادل تجربه با سالمندان و ارائه خدمات تخصصی با تأکید بر نیازهای بین نسلی فراهم می‌شود. از سال ۹۸ تاکنون، سرای تجربه در محله شهید غیوری و در قلب پارتخت، سرای محله آرامنه و سرای به کار کرده است. با این حال از پارسال تاکنون به دلیل شیوع کرونا، توسعه سرای تجربه فعلاً متوقف شده است و پس از مهار این بیماری افزایش تعداد این سراها مدنظر قرار می‌گیرد.

چلچلی به مدت ۴۰ روز انجام می‌شود. اوایل آبان مرحله نهایی لیگ حافظه در باغ کتاب تهران با معرفی زن یا مرد حافظه تهران و اهدای جایزه همراه است.

مرحله مقدماتی این لیگ با حضور بیش از ۸۳ نفر از شهروندان منطقه ۶ در حال برگزاری است. لیگ حافظه سالمندی در قالب اپلیکیشن بازی‌های دیجیتالی (با نام چلچلی) با هدف ارتقای کارکردهای شناختی سالمندان در حوزه‌های حافظه دیداری، شنیداری، واکنش و سرعت پردازش اطلاعات از ساده تا پیشرفته طراحی شده است.

خدمات مشاوره‌ای تلفنی

به گفته رئیس اداره سلامت شهرداری منطقه ۶، ارائه خدمات مشاوره‌ای مختلف به‌صورت تلفنی درسراهای محله انجام می‌شود. او می‌گوید: «این خدمات مشاوره‌ای توسط روان‌شناس به رایگان ارائه می‌شود. به‌عنوان مثال در زمینه افسردگی، مشکلات روحی که پیامد آن‌ها و خانه‌نشینی بابت وپروس کروناست و... سالمندان می‌توانند به‌صورت تلفنی مسائل و مشکلاتشان را مطرح کنند و راه‌حل بگیرند.» برنامه‌ای که به تازگی با هدف پر کردن اوقات فراغت و تقویت حافظه و پیشگیری از آلزایمر به اسم دوشنبه‌های سالمندی نامگذاری کرد. البته بود که کمتر مجبور شوند برای خرید مایحتاجشان به خارج از منزل بروند.

دوشنبه‌های سالمندی

او می‌گوید که اداره کل سلامت، برای روزهای دوشنبه هم برنامه‌ای برای سالمندان در نظر گرفته است: «داره کل سلامت دوشنبه‌ها را ویژه این قشر به اسم دوشنبه‌های سالمندی نامگذاری کرد. البته قبل از کرونا هم برنامه دوشنبه‌های سالمندی وجود داشت فقط در دوران کرونا دوشنبه‌های سالمندی را به‌صورت مجازی برگزار می‌کنیم. سال گذشته هر دوشنبه یک منطقه میزبان می‌شد و برنامه‌های متنوعی را در قالب جشن، سخنرانی، موسیقی، مسابقه و... از کانال اینستاگرام «لبخند سلامت» اداره کل سلامت، به‌صورت زنده پخش می‌شود و سالمندان می‌توانستند از برنامه‌ها استفاده کنند. منطقه ۶ هم در بهمن سال گذشته در موزه فرش میزبان دوشنبه‌های سالمندی بود و خوشبختانه در

مختلف جمعیتی یاد بگیرند از ظرفیت‌های یکدیگر بهتر استفاده و شرایطی برای فعالیت سالمندان و ارتباطشان در بخش‌های مختلف جامعه فراهم کنند. در این میان، سراها محله این ظرفیت را ایجاد کردند تا ارتباط خوبی بین سالمندان و نوه‌ها، سالمندان و کودکانی که در خانه‌های کودک حضور پیدا می‌کنند، برقرار شود. همه اینها موضوعاتی است که در شهر تهران دنبال می‌شود. یکی دیگر از پروژه‌هایی که در سال جاری دنبال می‌شود، محله دوستدار سالمند است. نصیری در این‌باره توضیح می‌دهد: «این که کارکردهای شناختی سالمندان در حوزه‌های حافظه دیداری، شنیداری، واکنش و سرعت پردازش اطلاعات از ساده تا پیشرفته طراحی شده است.

ویژه برنامه‌های روز سالمند در قلب پایتخت

سرپرست معاونت امور اجتماعی و فرهنگی شهردار منطقه ۶، با اشاره به روز سالمند گفت: «افزایش رشد جمعیت سالمندی و تأکید بر حفظ جایگاه، شأن و حرمت سالمند در خانواده و جامعه، تأمین نیازهای اساسی آنها را ضروری می‌سازد. بر همین اساس، برنامه‌های بزرگداشت مقام سالمندان که هر ساله به مناسبت روز جهانی سالمند در مهرماه برگزار می‌شود، فرصت تکریم جایگاه سالمندان، توجه به سلامتی آنان، حساس‌سازی عموم جامعه به این حوزه، شناسایی ظرفیت‌های اجتماعی، حمایت‌طلبی در خصوص نیازها و مطالبات سالمندان و خانواده آنهاست.» «عبدالرضا نداف»، تصریح کرد: «داره سلامت با هدف افزایش شادی و نشاط، توجه و تکریم و افزایش مشارکت‌جویی سالمندان با تأکید بر رعایت پروتکل‌های بهداشتی و برپیز از هرگونه تجمع اقدام به برگزاری ویژه برنامه‌های روز جهانی عنوان کرد.

و هفته ملی سالمند با مشارکت سازمان‌های دولتی و غیردولتی (NGO)، بنگاه‌های اقتصادی و دیگر شرکای اجتماعی حوزه سالمندی کرده است.» او در تشریح برنامه‌های این هفته، برگزاری کارگاه‌های مجازی با عناوین سلامت محور، گفت‌وگوی شهری در بوستان‌های منتخب نواحی، برگزاری وبینار تخصصی دوره سالمندی، تقدیر از دبیران کانون سالمندان را از مهم‌ترین فعالیت‌های این هفته برشمرد. نداف در پایان اجرای نقاشی دیواری توسط سالمندان هنرمند منطقه بر یکی از دیوارهای منطقه با عنوان نقش و نگار تجربه، تهیه مستند یک عمر طبابت با محوریت پزشکان سالمند منطقه و اهدای نشان تجربه سالمندترین نخبه و هنرمند منطقه را به‌عنوان کارویژه‌های این هفته عنوان کرد.

زیب‌نصیری
مدیرکل سلامت
شهرداری تهران

۲۲ بهار خسروی کا

هفته گذشته در همشهری محله گزارشی با عنوان «۳۰ سال بلاتکلیفی و مزاحمت» درباره مشکلات طرح نیمه‌کاره انتهای بزرگراه نواب در منطقه ۱۰ و بریانک منتشر شد. این گزارش حاوی گلایه‌های مردمی از اجرای طرح‌ها و پروژه نیمه‌کار در محله بریانک بود که بعد از چند دهه انتظار قرار بود به سامان برسد و به دلایلی معطل مانده بود. مدیرعامل سازمان نوسازی شهر تهران در گفت‌وگو با همشهری محله در این‌باره اعلام کرد که از حدود ۱۰ ماه پیش تلاش‌هایی جدی از سوی این سازمان صورت گرفته و پروژه بریانک در آستانه بهره‌برداری است. «کاوه حاج‌علی‌اکبری» به نشریه همشهری محله گفت: «تمام تلاش ما این بوده که پایانی خوش را برای پروژه نواب رقم بزنیم.»

نگاهی به اجرای طرح ساماندهی کنارگذر بزرگراه نواب صفوی

مشکلات به پایان می‌رسد؟

۳ سال پیش بود که طرح ساماندهی گذر پشت بزرگراه نواب برای کاهش آسیب‌های اجتماعی و ایجاد امنیت اهالی ساکن در مجتمع‌های نوآباد دستور کار منطقه ۱۰ قرار گرفت. اما دلیل کمبود اعتبار مالی روی کاغذ باقی ماند. این طرح سال ۹۸ دوباره مطرح شد و اعتبار دریافت کرد. طرحی که این روزها صاحب بودجه و اعتبار شده اما بسا وجود خبرهای خوش مسئولان مبنی بر اجرای موفقیت‌آمیز و پیشرفت آن هنوز هم گلایه‌هایی در خصوص بعضی کاستی‌ها شنیده می‌شود. «فریسا راد»، عضو هیأت‌رئیس شورایاری بریانک، با گلایه از

گفت‌وگو با مدیرعامل سازمان نوسازی شهر تهران درباره پروژه نیمه‌کاره بریانک

پایان خوش پروژه نواب

«تاخیر در روند اجرای پروژه‌ها و نیمه‌کاره رها کردن آنها به دلیل ناهماهنگی و روند طولانی اداری همواره برای شهروندان مناقشه‌برانگیز و خسته‌کننده است و پیامدهای فرهنگی و اجتماعی زیادی به همراه دارند. درباره علت تاخیر پروژه‌ها توضیح می‌دهید؟ اجرای پروژه‌های شهری نسبت به پروژه‌های عمرانی خارج شهر یکسری پیچیدگی‌هایی دارد

مهدی حسینی
مدیر شورایاری محله بریانک

خبری از رفع مشکل تاریکی شبانه نیست. با توجه به شروع نیمه دوم سال و فصل تاریکی‌ها، در صورت ادامه این روند، شاهد تبعات تلخ‌تری می‌شویم.»

طرح‌های رهاشده

یکی از مهم‌ترین اهداف اجرای این طرح ارتقای آموزش‌های شهروندی و رفع بعضی از مشکلات شهری بود، اما به گفته دبیر شورایاری محله بریانک، هیچ نیاز و مشکل شهری در محله بریانک، رفع نشده است. «محمدحسن ابراهیمی» با بیان این مطلب می‌گوید: «رفع موایع از پیاده‌روها برای تردد آسان اهالی، اجرای طرح کاپ و... از جمله برنامه‌های ساماندهی طرح کنارگذر نواب بود، اما هیچ‌کدام از آنها در محله اجرا نشد. این طرح همچنان سر در گم باقی‌مانده است.»

شهری و مدیریت‌ها در این میان از تملک پلاک‌ها در محله‌ها؟ در دل همه این پلاک‌ها مردم زندگی می‌کردند و بسیاری از آنها به فروش خانه و جدا شدن از محله قدیمی‌شان رضایت نمی‌دادند. مورد بعدی مسائل مالی و اقتصادی و گرانی مصالح است. تقریباً از سال ۱۳۹۳ برای پرداخت حقوق کارکنان مشکلاتی وجود داشته و این موضوع در روند اجرای پروژه‌ها و تأخیر آن بی‌اثر نبوده است. هماهنگی زیرساخت‌ها و تأسیسات بنا به تنهایی برای ایجاد مانع و کند شدن روند کار کافی است و معمولاً در همه پروژه‌های شهری این موضوع مشهود است. با توجه به همه این موارد، گاهی اوقات زمان‌بندی پروژه‌ای را به دلیل اضطراب و فشارها برای جلب رضایت کوتاه‌مدت و کنترل شرایط اعلام می‌کنیم که واقعی نیست. «روند اجرای پروژه بریانک پیش از دو دهه است که ادامه دارد و اهالی از انجام طرح‌های نیمه‌کاره در این محدوده گلایه دارند. در این‌باره توضیح می‌دهید؟

این زمین انتهای محدوده بریانک جزئی از تملک پروژه نواب است که بین سال‌ها ۶۹ تا ۷۳ برای ساخت مجتمع‌های نواب تملک می‌شود. عملیات ساخت بزرگراه نواب از سال ۷۳ تقریباً از خیابان آذربایجان تا میدان بریانک در دستور کار قرار می‌گیرد و از اواخر دهه ۷۰ تا دهه ۸۰ به پایان می‌رسد و مردم در مجتمع‌های نواب ساکن می‌شوند. فاز سوم طرح و بخش پایانی کار در محدوده بریانک، زمینی به مساحت ۱۲ هزار متر، بین نواب و قزوین و خیابان گلین باقی می‌ماند. ابتدای کار قرار بود در این محدوده، مانند همان طرح نواب، مجتمع‌سازی شود و از طریق جذب سرمایه‌های خصوصی و سازمان بنیاد مستضعفان کار ادامه پیدا کند. حتی اسکلت‌های ساختمان‌ها هم نصب می‌شود، اما این پروژه به دلیل اختلاف با شهرداری و پیش آمدن مسائل حقوقی، نیمه‌کاره رها می‌شود. حتی سال‌های ۸۴ یا ۸۵ سرمایه‌گذار خارجی هم برای ادامه طرح جذب شد و توافقاتی هم در همین سازمان نوسازی انجام شد، اما باز هم ماجرا راه به جایی نبرد. البته تغییر سیاست‌های

فرسوده‌ترین پارک پایتخت بیشترین میزان بافت فرسوده شهر تهران در دل منطقه ۱۰ جای گرفته است و بر این اساس، منطقه ۱۰ از محدوده‌های ویژه و مورد توجه سازمان نوسازی شهر تهران است. در یک دهه گذشته بیش از ۶۰ درصد بافت‌های فرسوده این تکه فر توت و سالتخورده نوسازی شده و این روند همچنان ادامه دارد. اجرای طرح پیاده‌راه‌سازی در محله هفت‌چنار، خیابان شهید دعوتی، و ساماندهی حال و هوای این خیابان از سوی سازمان نوسازی یکی از طرح‌های اثرگذار شهری برای کاهش آسیب‌های اجتماعی و ایجاد حس امنیت اجتماعی میان اهالی این محدوده بود. در واقع از راه‌اندازی واقع از راه‌اندازی میدانگاه بریانک و در ادامه این مسیر اجرای برنامه‌های فرهنگی و هنری در این محدوده، برای اهالی رشد و شکوفایی و امنیت اجتماعی را در آینده نه چندان دور به ارمغان می‌آورد.

امیر قاسبی
مدیر پروژه ارتقای منظر شهری

مدیر پروژه ارتقای منظر شهری و ساماندهی گذر پشت بزرگراه نواب: روشنائی خیابان گلین تأمین شد

کوچه گلین به دلیل وجود ورودی ایستگاه مترو و قرار داشتن در محدوده مرزی منطقه ۱۰ و ۱۷، یکی از بخش‌های پر تردد و مهم‌محله بریانک است و به همین دلیل، تأمین امنیت تردد شبانه آن در گرو داشتن نور و روشنائی است.

مدیر پروژه ارتقای منظر شهری و ساماندهی گذر پشت بزرگراه نواب می‌بیان این مطلب، درباره تازه‌ترین اقدامات انجام‌شده توضیح می‌دهد: «بعد از اجرای برنامه‌ها و اقداماتی که برای نگهداشت گذر پشت نواب تا خیابان بریانک انجام شد، رسیدگی به کاستی‌های مطرح‌شده قسمتی از

روایتی از پروژه نواب

باغ‌های اناری دیروز، مجتمع‌های سیمانی امروز

بهار که از راه می‌رسید شکوفه‌های انار قد می‌کشیدند و عطرشان کل کوچه باغ‌های چهارراه اناری را پر می‌کرد. هر چند که این روزها دیگر خبری از چهارراه اناری و کوچه باغ‌های قدیمی محله نواب نیست و برعکس تا سوی چشم یاری می‌کند، به جای شاخ و برگ درختان، ساختمان‌های سر به فلک کشیده سیمانی و خیابان پر از ماشین به چشم می‌آید. اما هنوز هم برای پایتخت‌نشینانی که در گرد و غبار روزگار مویی سپید کرده‌اند خاطراتش، کوچه‌های پیچ در پیچ و خانه‌های کاهگلی قدیمی‌اش بوی انار می‌دهد. ایده راهاندازی بزرگراه نواب به‌عنوان شریال اصلی پایتخت که شمال و جنوب تهران را در کوتاه‌ترین زمان ممکن به هم متصل کند، تقریباً سال ۱۳۴۴ روی میز مدیران شهری جا گرفت، اما تا زمان اجرای این طرح چند دهه گذشت و سال ۱۳۶۹ با تأیید کمیسیون ۵ شورای عالی معماری و شهرسازی ایران، طراحی و اجرای این بزرگراه شروع شد.

ساخت مجتمع‌های نواب در واقع نخستین پروژه شهری بود که در آن موضوع پیمانکاران بخش خصوصی مطرح شد و قرار بود با ساخت این بزرگراه و مجتمع‌ها، بافت کهنه و فرسوده محله‌ها تخریب و نوسازی شود، ضوابط و استانداردهای شهرسازی نوین پیاده شود، ضوابط و رهنمودهای ترافیکی برای جلوگیری از تقاطع‌های نامعقول اعمال گردد، ایمن‌سازی مسیر از طریق ایجاد فضای سبز در حریم بزرگراه مد نظر باشد و کاربری‌های مناسب برای اراضی حاشیه مسیر تعیین شود. در کنار این موارد اهداف اجتماعی و فرهنگی متعددی نیز در شهرسازی نوین اجرا می‌شد. سال ۱۳۷۳ عملیات اجرایی ساخت بزرگراه نواب به‌عنوان بزرگ‌ترین پروژه نوسازی کهنه‌پایتخت ایرانی شروع شد. در این پروژه ۲۵۰۰ ملک مسکونی که ۳ هزار خانوار داشت و ۲۵۰۰ واحد تجاری و صنفی تملک و تخریب شد. ۲۷ میلیارد تومان اعتبار نیز برای ساخت پروژه اختصاص داده شد که ۱۳ میلیارد آن صرف تملک می‌شد و بقیه هم برای اجرا و تخریب در نظر گرفته شد.

اما متأسفانه طرح نواب که نوسازی بافت‌های اطراف این بزرگراه همزمان با ساخت آن بود، به دلیل نادیده گرفتن نیازهای اجتماعی و خدماتی و کاهش ۱۰ درصدی عرض بزرگراه چندان موفق نبود و به نحوی با شکست مواجه شد و هنوز هم فاز ۴ و ۵ آن اجرا نشده است. پروژه نواب به کاهش ترافیک تهران و تردد دلیل نداشتن زیرساخت‌های لازم شهرسازی باعث تغییر در سبک زندگی و بافت مسکونی و کانون آسیب‌های اجتماعی در محله‌های قدیمی و هویتی مجاورش، از جمله بریانک، شد.

فرهنگی و تفریحی می‌تواند سهم بسزایی در تأمین نیازها و سرانه‌های فرهنگی اهالی این محدوده داشته باشد. پیشنهاد دادیم تا این محدوده به میدانگاه بریانک تبدیل شود و تقریباً سال ۱۳۹۸ طراحی پروژه را انجام دادیم و عملیات اجرایی آن از آبان ماه ۱۳۹۹ شروع شد.

«پروژه بریانک چه ویژگی‌هایی دارد؟

این پروژه به توجه به همسایگی با ایستگاه مترو پیچدگی‌های خاص خودش را دارد. همه تلاش ما این بود تا در پارک‌داری و عایق و زه‌کشی‌ها با حساسیت بیشتری کار کنیم. فعالیت‌های عمرانی با توجه به مجاورت املاک مسکونی برای اهالی مزاحمت‌هایی را هم ایجاد می‌کرد. البته با توجه به اینکه سازه این میدانگاه تمام‌بنتونی است بیشتر نماها مانند پله و گلدان‌ها همه پیش‌ساخته هستند تا در فضای پروژه مزاحمت کمتری برای اهالی ایجاد کند. خوشبختانه بعد از حدود ۱۰ ماه فعالیت بی‌وقفه عمرانی با وجود همه موانع موجود ۹۶ درصد کار پروژه رو به پایان است و یکسری خرده‌کاری‌های جزئی باقی مانده است که مربوط به مغازه‌های طراحی شده در این محدوده است.

«خدمات رفاهی و تفریحی این پروژه به شهروندان چیست؟

میدانگاه بریانک فضای روبازی دارد که برای اهداف ورزشی و تفریحی طراحی شده است. در این میدانگاه زمین بازی بسکتبال، والیبال و اسکیت وجود دارد. همچنین با توجه به اینکه بریانک برند فلافل‌فروشی‌هاست در نظر داریم تا تعدادی فلافل‌فروشی در همین محدوده راه‌اندازی شود. سعی داریم از طریق فراخوان، مغازه‌های طراحی‌شده در این میدانگاه در اختیار کسب و کارهای فرهنگی، مانند کافه‌کتاب، قرار دهیم. نصب تلویزیون شهری، مناسب‌سازی برای تردد توان‌بایان و کاشت پوشش‌های مختلف گیاهی از مهم‌ترین خدمات رفاهی میدانگاه بریانک برای اهالی است. مهم‌ترین هدف ما از اجرای این پروژه روشن نگه داشتن چراغ کسب و کار فعالیت‌های اقتصادی و تجاری در این محدوده است تا

به واسطه آن چراغ نظارت اجتماعی به نحوی روشن بماند. در واقع همه تلاشمان این است که با افتتاح این پروژه پایانی خوش را برای اهالی بریانک و پروژه نواب رقم بزنیم.

کوچه گلین، حد فاصل خیابان بریانک تا قزوین، که شب‌ها تاریک است، در دستور کار منطقه قرار گرفت. عملیات آنفالت گذر، برداشتن دیوارهای مخروبه و اصلاح آن، پاکسازی دیوارنویسی‌های نامناسب و رنگ‌آمیزی آن و اجرای نقاشی دیواری، با توجه به پیوستگی از طرح پلازای بریانک، انجام و نور این کوچه با نصب چراغ‌های پروژکتور تأمین شد.»

به گفته «امیر قاسبی»، عملیات لکه‌گیری، اصلاح جوی‌ها و انسداد خانه‌های متروکه که در پس‌کوچه‌های این محدوده‌انجام گرفت. در واقع با افتتاح پلازای بریانک، عملیات ساماندهی به پایان می‌رسد و البته همه تلاش ما معطوف به نگهداشت روزانه این کوچه است تا شاهد کاهش آسیب‌های اجتماعی در این محدوده باشیم.

مرور تشکیل سازمان آتش‌نشانی
در تهران قدیم به بهانه هفتم مهر،
روز آتش‌نشان

از احتسابیه تا آتش‌نشانی

فاطمه عسگری‌نیا

هفتم مهرماه هر سال در تقویم شمسی ما به نام روز آتش‌نشان و آتش‌نشانی نامگذاری شده است. تاریخ را که مرور کنیم قصه‌های شنیدنی زیادی درباره تأسیس نخستین آتش‌نشانی‌های کشور روایت شده است. در تهران، به‌عنوان پایتخت کشور، نیز فکر اولیه تشکیل این سازمان به دوره امیرکبیر می‌رسد؛ هرچند عمر او کفاف اجرای این طرح را نداد، اما ناصرالدین‌شاه کسی بود که پایه‌های تشکیل نخستین سازمان آتش‌نشانی پایتخت را بنا گذاشت و امروز این سازمان یکی از سازمان‌های حیاتی و مهم شهر تهران است.

کمی به گذشته‌های دوردست برگردیم: امیرکبیر به‌تازگی زمام امور کشور را به دست گرفته بود و دوست داشت با ایجاد تغییراتی نظام سیاسی و اجتماعی کشور را سر و سامان دهد. درست در همین روزها بود که در نامهای سرگشاده به او خبر رسید که حاجی میرزا احمد نامی قهوه‌خانه سرویشده سراج‌الملک را در حوالی قراول‌خانه دروازه قدیم شمیران اجازه کرده با لایحه و فضای قهوه‌خانه را با چلیک‌های نفت پر کرده است. در نامه تأکید شده بود که این ابار خیلی خطرناک است و اگر خدایی نخواستہ حریق در آن واقع شود، نمی‌توان چاره‌ای برای آن جست. گزارش آنقدر دلهره‌آور و ترسناک بود که احیای امیرکبیر را از طمع! این مردم به فکر خودشان هم نیستند و هیچ فکر نمی‌کنند که انبار کردن نفت، آن هم در مجاورت آتش اجاق، در جایی که هر روز ده‌ها نفر به آن تردد می‌کنند و چپ و چپان می‌کشند، چقدر خطرناک است. تصور نمی‌کنند که یک جرقه چطور می‌تواند تمام زندگی‌شان را خاکستر کند.

البته این تنها گزارشی نبود که امیرکبیر از وضعیت انبار نفت در مغازه‌ها و دکان‌های قدیمی دریافت می‌کرد و بی‌پایه نبود که درگیر چاره‌اندیشی برابرق خطر شد. در واقع امیرکبیر نخستین کسی بود که تصمیم گرفت به موازات آگاه ساختن مردم در مورد خطرات

درست است نخستین آتش‌نشانی در شهر تبریز و دومین و سومین آتش‌نشانی هم در خوزستان، به واسطه وجود شرکت‌های نفتی، ایجاد شد، اما پایتخت هم بعد از سفرهای ناصرالدین‌شاه به فرنگ صاحب آتش‌نشانی شد. فرجی می‌گوید: «ناصرالدین شاه در

این سفر مهمان شهر حاجی طرخان روسیه بود و به احترام او دستهای از آتش‌نشان‌های شهر ماموری را در حضورش برگزار کردند. او چنان از دیدن این رژه ذوق‌زده شده بود که تا مدت‌ها روایت آن ورد زبانش بود. این حیرت‌زدگی او وقتی بیشتر شد که در دومین سفر خود به فرنگ، از یک ایستگاه آتش‌نشانی و تجهیزاتی که برای اطفای حریق در آنجا موجود بود دیدن کرد. او به محض بازگشت از سفر دوم، اداره احتسابیه را در تهران دایر کرد. این اداره کار نظمیه، بلدیه و عدلیه یعنی شهربانی، شهرداری و دادگستری کنونی را به‌طور یکجا انجام می‌داد و شماری از کارکنانش را با عنوان «محتسب» خطاب می‌کردند.

سیاست‌های شهری مشروطه‌خواهان

با امضای فرمان مشروطیت در سال ۱۲۸۵، مشروطه‌خواهان تصمیم گرفتند بنا نظر به اصول تقسیم کار و شیوه‌های اداره شهر در جوامع غربی، اوضاع شهر را سر و سامان دهند و این رفتار مبنای تشکیل بلدیه شد. فرجی در ادامه توضیحاتش می‌گوید: «در دوره رضاخان بود که برای نخستین بار در سال ۱۳۰۳ یک دستگاه اتومبیل آب‌پاش برای آب‌پاشی خیابان‌های خاکی شهر خریداری شد و همین خودرو شد مقدمه تشکیل اداره آتش‌نشانی، چراکه سرلشکر کریم بوذرجمه‌ری دستور داد با نصب چندمتر لوله، یک سرلوله و چند شیر به ماشین از آن برای اطفای حریق شهر استفاده کنند. سکان اداره را هم که در ۳۰۰ متری میدان توپخانه و ابتدای خیابان چراغ‌برق واقع شده بود به دست‌هاری فردیش دوئل آلمانی، از مکانیک‌های قشون، سپرد.»

نخستین آتش‌سوزی در تهران باعث تقویت سازمان شد

شاید اگر ۸ مهر سال ۱۳۰۷ آتش به جان سالی سینمای صنعتی در خیابان لاله‌زار نمی‌افتاد و تلی از خاکستر از آن برجا نمی‌ماند، کسی به فکر تجهیز آتش‌نشانی تهران و جایگاه مهم آن نمی‌افتاد. فردای آن روز، روزنامه اطلاعات، با انتشار گزارشی به لزوم تقویت آتش‌نشانی تهران اشاره کرد. به گفته فرجی، تاریخ‌پژوه، در سال ۱۳۱۰ شمسی با پیگیری کریم بوذرجمه‌ری، برای احداث ساختمانی متناسب با وظایف اداره اطفائیه و همچنین تأمین بودجه‌ای منطبق با حجم فعالیت‌های آن، پیشنهادی تهیه و تقدیم مجلس شد که با تصویب آن پیشنهاد، در سال ۱۳۱۱ اداره اطفائیه ابتدا به قسمت شرقی آسیابشگاه سابق بلدیه و سپس به بیرون از محدوده شهر، به میدان حسن‌آباد و محل گورستان متروکه‌ای که معتقد بود واقع بود، (محل کنونی ایستگاه شماره یک سازمان آتش‌نشانی و خدمات ایمنی)، انتقال یافت و ساختمان جدیدی در آن محل احداث و به‌تدریج تکمیل شد و کلیه تشکیلات اداره اطفائیه را به آنجا منتقل کردند.

اختتامیه دوره‌های مجازی آموزش حامی ایمنی

دوره‌های مجازی آموزش حامی ایمنی با تقدیر نمادین از برخی شرکت‌کنندگان در این دوره‌ها به کار خود پایان داد.

مراسم اختتامیه طرح حامی ایمنی در منطقه ۱۱ آموزش و پرورش با حضور رئیس اداره آموزش و پرورش منطقه، معاون آموزش ابتدایی منطقه، معاون فرهنگی - اجتماعی سازمان و مدیر حوزه مدیرعامل سازمان آتش‌نشانی و یکی از مربیان آتش‌نشانان داوطلب در اداره آموزش و پرورش برگزار شد. در مرحله اول دوره‌های مجازی آموزش حامی ایمنی، ۴۵۰ نفر از دانش‌آموزان در این طرح پس گذراندن دوره مختصر به گرفتن حکم حامی ایمنی شدند.

در این مراسم که به‌صورت نمادین تعدادی از دانش‌آموزان منتخب با رعایت پروتکل‌های بهداشتی به نمایندگی از سایر منتخبان حضور داشتند، «محمد صائی»، مشاور فرهنگی و مدیر حوزه مدیرعامل سازمان آتش‌نشانی گفت: «این دوره در قالب ۷ جلسه برگزار شد و شرکت‌کنندگان در آن، ضمن آموزش مفاهیم ایمنی، با سامانه ۱۲۵، دلایل تماس و نحوه تماس با این سامانه، نحوه مقابله با حوادث در داخل خانه و عکس‌العمل‌های بچه‌ها در هنگام شنیدن آژیر آتش‌نشانی، کار با کپسول آتش‌نشانی و... آشنا شدند.»

مجازی برگزار شد و با تولید محتواهای کاربردی از طرف سازمان آتش‌نشانی همراه بود، گفت: «این آموزش‌ها باید توسعه یابد و برای آشنایی دانش‌آموزان با مفاهیم ضروری برنامه‌ریزی شود. علاوه بر دانش‌آموزان ابتدایی، در مقاطع بالاتر نیز باید به فکر برنامه‌ریزی در این بخش باشیم.»

به گفته جعفری، جای خانه شعر با توجه به اینکه منطقه ۶ قلب فرهنگی پایتخت محسوب می‌شود، خالی است: «تاکنون به همت شهردار قلب پایتخت، کلاس‌های فرهنگی متعددی در فرهنگسراهای سررو و شفق برگزار شده اما متأسفانه تا جایی که باید و شاید هنوز خانه شعر به‌صورت دائمی دایر نشده است البته قبلاً در فصل تابستان دوره‌های شعرخوانی توسط دوست شاعرمان، دکتر محمدرضا موقتی بود.»

او با توجه به اینکه منطقه ۶ ظرفیت‌های فرهنگی خوبی دارد، معتقد است تا جذب نسل جوان به کتاب و کتابخوانی فاصله زیادی وجود دارد: «واقعاً جای تأسف است که بگوییم ۳۰ ثانیه سرانه کتابخوانی برای کودکان که ۷ دقیقه برای

گفت‌وگو با دو نویسنده هم‌محله‌ای درباره راهکارهای افزایش سرانه کتابخوانی و بهره‌مندی از ظرفیت‌های فرهنگی منطقه ۶

جای خالی خانه شعر در قلب پایتخت

معصومه حق جو

به تازگی فرهنگسرای شفق در روز ملی شعر و ادب پارسی و بزرگداشت شاعر پرآوازه ایران، شهریار، فرصت را مغتنم شمرد و از دو کتاب رونمایی و از نویسندگانشان تجلیل کرد. کتاب‌های «بازگشت عشق» به قلم لیدا حاجی‌زاده و «از خیابان‌های بعدازظهر» به قلم ادیب جعفری با حضور «جمشید رحمانی‌پناه» دبیر شوراباری محله یوسف‌آباد، معاون شهردار ناحیه ۶ و برخی از مدیران نواحی و محله رونمایی شدند. به همین بهانه با این دو نویسنده جوان هم‌محله‌ای و دبیر شوراباری محله یوسف‌آباد درباره کتاب و کتابخوانی و ظرفیت‌های فرهنگی منطقه صحبت کردیم.

یکی از افرادی که در این مراسم کتابش رونمایی شد، «ادیب جعفری» شاعر خوش‌ذوق و وکیل دادگستری در قلب پایتخت است که دربارۀ مضامینی که در «از خیابان‌های بعدازظهر» به آنها پرداخته توضیح می‌دهد: «محتوای دفتر شعرم بیشتر در قالب غزل روز است، البته از شعر نو و رباعی نیز بی‌بهره‌نبوده‌ام. غزل، چاشنی عشق و احساسات است و به جهت نوع نگرش‌م به این قالب شعری، بهترین گزینه برایم سرودن در قالب غزل است. زمانی که شاعر نمی‌تواند حرف دلش را با جملات به مخاطب انتقال دهد، این زبان شعر است که به کمک شاعر می‌آید تا با مخاطب ارتباط برقرار کند. شاعر موفق کسی است که بتواند به‌طور ساده و سلیس و روان با مخاطب حرف بزند بدون اینکه از لغاتی استفاده کند که نا ملموس باشد.»

به گفته جعفری، جای خانه شعر با توجه به اینکه منطقه ۶ قلب فرهنگی پایتخت محسوب می‌شود، خالی است: «تاکنون به همت شهردار قلب پایتخت، کلاس‌های فرهنگی متعددی در فرهنگسراهای سررو و شفق برگزار شده اما متأسفانه تا جایی که باید و شاید هنوز خانه شعر به‌صورت دائمی دایر نشده است البته قبلاً در فصل تابستان دوره‌های شعرخوانی توسط دوست شاعرمان، دکتر محمدرضا موقتی بود.»

او با توجه به اینکه منطقه ۶ ظرفیت‌های فرهنگی خوبی دارد، معتقد است تا جذب نسل جوان به کتاب و کتابخوانی فاصله زیادی وجود دارد: «واقعاً جای تأسف است که بگوییم ۳۰ ثانیه سرانه کتابخوانی برای کودکان که ۷ دقیقه برای

ادیب جعفری
شاعر و وکیل
دادگستری

شروع به نوشتن کردم و دوباره همان هیجان و

لذت نوجوانی بعد از گذشت ۱۵ سال با نوشتن نخستین صفحه از کتابم دنیا هنوز فاصله خانواده و دوستم به چاپ رسید و همین کتابی است که رونمایی شد. این کتاب، زمانی عاشقانه به زبان ساده و سوم شخص است که هم لذت دوست داشتن را می‌توان در خط به خط آن درک کرد و هم امید و عشق و ارزش زندگی را. کتاب دوم هم که راجع به تاریخچه یوسف‌آباد و... است در مراحل پایانی قرار دارد.»

لیدا حاجی‌زاده
نویسنده

این نسل با مطالعه ایجادشده چون دغدغه‌های جوان امروز فرق کرده است. اما شاید اگر از یک خانواده یا یک دوست، کتاب شعر یا دلنوشته یا هر اثر دیگری انتشار پیدا کند باعث شود اطرافیان به شوق خواندنش، کم‌کم به مطالعه علاقه‌مند شوند و عادت به کتابخوانی پیدا کنند.»

به گفته حاجی‌زاده نقش شهرداری در ایجاد انگیزه و امید بین جوانان و نوجوانان، بسیار پررنگ است: «شهرداری می‌تواند با برگزاری مراسم‌هایی از قبیل رونمایی کتاب‌های شعر و داستان برای این نویسندگان نوپا در زمینه نویسندگی و شاعری انگیزه ایجاد کند و حرف‌های از امید در وجودشان بکارد. با برگزاری کلاس‌های نویسندگی درسرهای محله و فرهنگسراها و به دلیل شرایط کرونا حتی به‌صورت غیرحضوری می‌توان افراد مستعد را استعدادیابی کرد. به نظر من برنامه‌ریزی و ایجاد انگیزه نه تنها نسل جدید بلکه نسل قدیم را هم می‌توان با مطالعه و اهمیت آن آشنا کرد.»

افزایش سرانه مطالعه با رونمایی از کتاب نویسندگان جوان

«جمشید رحمانی‌پناه»، معتمد محله یوسف‌آباد و دبیر دبیران شوراباری منطقه ۶ یکی از حاضران در این مراسم بود. او معتقد است سرانه کتابخوانی چه در موضوعات مذهبی و علمی و... در کشور ما بسیار پایین است: «ایرانی‌ها حدود ۱۳ دقیقه در یک روز مطالعه دارند ولی در کشورهای مجاور این میزان، به ۵ ساعت می‌رسد. اگر بخواهیم این سرانه را در کشور گسترش بدهیم می‌توانیم به‌عنوان مثال در مراسم‌های تقدیر و رونمایی از کتاب‌های نویسندگان جوان کم‌کم زمینه‌ای فراهم کنیم تا با مطالعه همین کتاب‌ها به تدریج سرانه مطالعه در کشور بالا برود.» به گفته دبیر دبیران شوراباری منطقه ۶، بسیاری از شاعران و نویسنده‌ها هستند که آثاری دارند ولی امکان چاپ برایشان فراهم نیست چون معمولاً حداقل هزینه برای این کار را ندارند یا با مراحل چاپ اثر آشنا نیستند و نمی‌دانند از چه راهی باید وارد شوند. رحمانی‌پناه برای رفع این مشکل پیشنهاد می‌دهد: «می‌توان از ظرفیت شهرداری برای هموار کردن این مسیر استفاده کرد. به‌عنوان مثال فضاهایی در هر محله یا هر منطقه ایجاد و فراخوانی اعلام شود تا شاعران یا نویسندگان مراجعه کنند و از آنها حمایت شود یا شهرداری با نشریات رایزنی کند تا با قیمت مناسب کتاب‌های این افراد چاپ شود. راهکار دیگر این است که می‌توان این افراد را در مراسم‌ها و مناسبت‌های فرهنگی که در منطقه برگزار می‌شود دعوت کرد تا شناخته شوند. اگر هم آثاری دارند که چاپ شده، به‌عنوان هدیه به حاضران تقدیم شود تا تبلیغی برای آنها باشد.»

● صاحب امتیاز: مؤسسه همشهری
● سردبیر: مهدی علیپور

● دبیر تحریریه: سروش جنبی
● تحریریه: فاطمه عسگری‌نیا
بهاره خسروی / فاطمه عرفی‌نژاد
معصومه حق‌جو / فرزین شیرزادی

● مدیر هنری: کامران مهرزاده
● صفحه‌آرایی: محمدرضا محمدی‌تاش / علی حسینی / میلاد رفاقتی
فائزه توکلی
● حروفچینی و تصحیح: منیژه خسروآبادی / اعظم آجوربندیان / فهیمه شیرازی

● نشانی: خیابان ولی‌عصر (عج) ترسیده به پارک وی کوچه تورج پلاک ۱۴ ● کد پستی: ۱۹۶۶۵۳۳۸ ● صندوق پستی: ۴۵۹۵۶-۱۹۶۶۶ ● تلفن: ۲۳۰۲۳۱۰۰ ● دورنگار: ۲۳۰۲۳۴۸۸

معرفی کتاب

فرزین شیرزادی

یادداشتی بر «عقرب روی پله‌های راه‌آهن اندیمشک» تمام صحنه‌های این رمان واقعی است

«سرباز وظیفه، مرتضا هدایتی، اعزامی برج یک شصت و پنج، از تهران، روی پله‌های راه‌آهن اندیمشک نشسته بود و منتظر بود تا بیایند و او را هم بگیرند و ببرند. پاهایش را بغل کرده بود و چانه‌اش را گذاشته بود روی زانوهایش و خیره بود به آسفالت و تاریکی درخت‌ها و سبزی چمن که سیاه بود. از دور و نزدیک صدای رگبار و تکتیر هوایی می‌آمد.»

داستان با این پاراگراف شروع می‌شود، ساده و سراسر است و تصویری. در می‌یابیم که با موقعیتی جنگی روبه‌رویم. مکان، زمان و شخصیت اول داستان در زمینه‌ای واقع‌گرا به مخاطب معرفی می‌شود، اما به همین سبب ادامه پیدا نمی‌کند و این آغاز رومانی از یک شگرد است: «توی تاریکی چشم‌های سربازهایی که لای بوته‌ها و شمشادها قایم شده بودند برق‌برق می‌زد... روی بعضی شاخه‌ها تفنگی از بندش آویزان بود که تکان نمی‌خورد... هوا گرم بود و بوی باروت و بوی ماهی توی هوا بود... پشه‌ها دور سرش وزوز می‌کردند و او فقط گاهی یکی از گوش‌هایش را تکان می‌داد تا دورشان کند. ساعت حوالی یازده بود. حوالی سال‌های شصت و هفت.»

روشن است که در واقع طول خدمت سربازی مرتضا هدایتی از دو سال گذشته، اما آنچه غیرواقعی است برق‌برق زدن چشم سربازان در تاریکی است و آویخته ماندن تفنگ‌ها از شاخه درخت‌ها و همین‌طور شیوه یکی از شخصیت‌های داستان برای دور کردن پشه‌ها از دور سرش. این وصف‌های نامتعارف و اکسپرسیونیستی البته چنان ماهرانه به کار رفته‌اند که به مددشان با اشتیاق کتاب را ورق می‌زنیم و داستان را پی می‌گیریم و یک‌نفس پیش می‌رویم: «جلو اتاقی ایستادند. نور زردی از اتاق بیرون می‌زد. — اینجا اتاق ماست. پر آدمه. همه از خط اومدن... آگه بلونی اون تو چه خبره. همه هستن. فرمانده لشکر بیست و یک، فرمانده تیپ زرهی، سرلشکر بابایی، سرتیپ فلاحی، حاج کاظم رستگار، جهان‌آرا، ابراهیم همت... / مگه اون شهید نشده؟ / — چرا. خیلی‌هایی که اینجا همه‌شون شهید شدن... خیلی‌ها هم شیمیایی شدن... / از پنجره که توی اتاق را نگاه کرد نور تند چشم‌هایش را زد و نتوانست کسی را ببیند.»

و این وصف‌ها در طول داستان استمرار می‌یابند و به شکل‌های جورواجور تکرار می‌شوند تا مخاطب از خلاشان رنج عظیم و لطمه‌های اندوهبار و سنگین از دست دادن هم‌سنگر و دوست و بچه‌محل را در جبهه جنگ با روایتی هنرمندانه و در آینه فرمی دیگرگون شده درک کند.

عقرب روی پله‌های راه‌آهن اندیمشک، اثر «حسین مرتضائیان ایکنار»، رمانی پرکشش و خواندنی است که تجربه کردن شکل و ساختار و فرم‌های تازه‌ای از داستان‌نویسی را به نویسندگان عرصه دفاع مقدس پیشنهاد می‌دهد.

هویت

کوچک‌ترین مسجد پایتخت

جالب است بدانید کوچک‌ترین مسجد پایتخت در منطقه ۱۱ قرار دارد. این مسجد، مشهور به مسجد کوکب‌الحاجیه، در محله امیریه واقع است. مسجدی که بانی‌اش زنی خیر بوده به نام کوکب‌الحاجیه. قدمتش به سال ۱۳۲۵ می‌رسد و در آستانه ۷۱سالگی قرار دارد. گرچه سن و سال زیادی دارد، اما این روزها همزیستی‌اش با جوان‌های محله باعث شده تا رنگ و لعابی داشته باشد و به یکی از فعال‌ترین و پر رونق‌ترین مساجد منطقه و محله تبدیل شود. قصه آمدن این جوان‌ها به مسجد کوکب‌الحاجیه و احیای آن بعد از گذشت سالیان دراز شنیدنی است. کسانی که خودشان را بچه‌های مسجد می‌دانند و می‌گویند زندگی‌شان در سایه این مسجد سر و سامان گرفته است. ۷-۸ سپریچه شر و شور دیروز که امروز هر کدام برای خودشان مردی شده‌اند و مسئولیتی در جامعه دارند، این موفقیت‌ها را ارمان حضور در همین مسجد می‌دانند.

«مهدی مدبری» یکی از آن کسانی است که این مسجد را در کنار دوستانش احیا کرده است. حرف‌هایش را با اشاره به تاریخچه مسجد برآیمان شروع می‌کند: «فضای این مسجد در سال ۱۳۲۵ توسط صاحب وقتش کوکب‌الحاجیه اهدا می‌شود. خانمی که وقتی می‌بیند در محله مسجدی برای اقامه نماز جماعت نیست، بخشی از حیاط خانه‌اش را به این کار اختصاص می‌دهد و بعد از فروش ملک به فردی به نام آقای احقانی، در سسند قیدمی‌کند که این بخش باید به مسجد تبدیل شود. خریدار خانه هم به قولش عمل می‌کند و تا تبدیل این محل به مسجد، آن را ماندگار می‌کند.»

معماری مساجد قدیمی مناطق ۱۱ و ۱۲ کار دست استاد لرزاده است و به گفته «نصرالله حدادی»، تهران‌شناس، این معماری باظرافت هنر ایرانی اصیلش همواره مورد توجه گردشگران داخلی و خارجی بوده است.

ویدئوکلیپ

نینوا در فرهنگسرای خانواده

ویدئوکلیپ «نینوا»، همزمان با فرارسیدن اربعین سالار شهیدان، حضرت اباعبدالله‌الحسین(ع)، به همت فرهنگسرای خانواده، با همکاری گروه رسانه‌ای بهار آوا، منتشر می‌شود.

این برنامه با هدف گسترش و تعمیق شناخت شهروندان از الگوهای دینی رسول‌الله(ص) و ائمه(ع) و در امتداد زنده نگه داشتن حماسه کربلا و همچنین آشنایی شهروندان با نقش خانواده در قیام عاشورا و حماسه حسینی تدارک دیده شده است.

علاقه‌مندان برای تماشای این برنامه می‌توانند، امروز، یکشنبه، ۴ مهرماه، به صفحه مجازی فرهنگسرای خانواده به نشانی @Farhangsara_khanevade مراجعه کنند.

سوگواری

جاماندگان اربعین

امسال دومین اربعین حسینی را در حالی تجربه می‌کنیم که کرونا همچنان جولان می‌دهد و بسیاری از شهروندان، برای رعایت پروتکل‌های بهداشتی و قطع زنجیره انتقال این بیماری عالم‌گیر، سعادت حضور در سفر معنوی کربلا و زیارت مزار مقدس آن امام بزرگوار و شهیدان واقعه عاشورا را پیدا نکردند.

بر این اساس و با هدف زنده نگه داشتن آیین‌ها و مراسم عزاداری روز اربعین، ویژه‌برنامه «جاماندگان اربعین» از سوی فرهنگسرای عترب با مشارکت هیئت رزمندگان اسلام در میدان آیینی امام حسین(ع) برگزار می‌شود.

این برنامه با سخنرانی حجت‌الاسلام «مصطفی کرمی»، مداحی «رضا نبوی»، «قاسم فتاحی»، «مهدی خادم»، «مهدی فاطمی»، «امین مقدم» و «امیرحسین محمودیان» اجرا می‌شود.

شهروندان برای حضور در برنامه یادشده فردا، دوشنبه، از ساعت ۱۰ صبح تا اذان ظهر می‌توانند در میدان آیینی امام حسین(ع) حضور پیدا کنند.

فرهنگسرا

حرم یار

ویژه‌برنامه‌های فرهنگی و هنری متنوعی به مناسبت ایام اربعین حسینی با عنوان «حرم یار»، از سوی فرهنگسرای عطار نیشابوری، برای معرفت‌افزایی و تقویت باورهای دینی شهروندان اجرا می‌شود.

این برنامه‌ها در ۲ بخش مجازی و حضوری برای علاقه‌مندان تدارک دیده شده است. اجرای مراسمی ویژه با عنوان «جاماندگان اربعین حسینی» در مراکز فرهنگی - هنری تکه دهم پایتخت با محوریت عزاداری، قرائت زیارت عاشورا و برپایی موکب‌های اربعین (شامل پذیرایی، عزاداری، نمایش ماکتی از حرم امام حسین(ع) و...) توسط گروه‌های جهادی از جمله برنامه‌هایی است که با رعایت پروتکل‌های بهداشتی به‌صورت حضوری برگزار می‌شود.

همچنین برنامه‌هایی با عناوین زیارت از راه دور، مرثیه‌سرایی، معرفی کتاب، مثل باران، کلام بزرگان، گنجینه، میعاد عشق و جلوه‌های سوگ از دیگر برنامه‌هایی است که در قالب موشن‌تایپ، فوکلپ، ویدئوکلیپ، موشن‌گرافی، فوتوتیتر، پادکست، اینفوگرافی و پوستر به‌صورت مجازی تهیه و تولید شده است.

شهروندان پازل دهم پایتخت می‌توانند این برنامه‌ها را در صفحه اینستاگرام فرهنگسرای عطار نیشابوری به نشانی farhangsara_attar دنبال کنند.

پنجره

سلام از روی ارادت و اخلاص

حجت‌الاسلام دکتر حاج «حسین حدیدی» / امام جماعت مسجد محمد مصطفی(ص)

روز بیستم ماه صفر و روز اربعین به روایت «شیخ مفید» و «شیخ طوسی» روز بازگشت اهل حرم امام حسین(ع) از شام به مدینه، و روز ورود نخستین زائر آن

حضرت «جابر بن عبدالله انصاری» به کربلا، برای زیارت امام حسین(ع) است. زیارت آن حضرت در این روز مستحب است که به فرموده امام حسن عسکری(ع) از نشانه‌های مؤمن ۵ چیز است: «اقامه ۵۱ رکعت نماز فریضه و نافله در شبانه‌روز، زیارت اربعین، انگشت به دست راست کردن، جبین را در سجده بر خاک گذاشتن، در نماز بسم‌الله‌الرحمن الرحیم را بلند گفتن.» شیخ طوسی در تهذیب و مصباح، زیارت مخصوصه روز اربعین را از حضرت امام صادق (علیه‌السلام) نقل کرده است.

فراز اول: سلام‌های توصیفی

السلام علی ولی‌الله و حبیبیه؛ سلام بر ولی و حبیب - دوست - خدا.

السلام علی خلیل‌الله نجیبیه؛ سلام و درود بر خلیل و گزیده خدا.

السلام علی صفی‌الله ابن صفیه؛ درود بر برگزیده خدا و پسر انتخاب شده خدا.

السلام علی الحسنین المظلوم الشهید؛ درود بر حسین مظلوم شهید.

السلام علی اسیر الکربات و قلیل القبرات؛ سلام بر کسی که اسیر و گرفتار بلایا و اندوه‌ها شد و کشته برای اشک‌ها.

در سلام‌های اولیه زیارت، امام صادق(ع) به نوعی اصالت خانوادگی امام حسین(ع) را بیان می‌کند که ایشان فرزند رسول خدا(ص) که حبیب خداست، هستند.

برای سلام معانی مختلف ذکر کرده‌اند که به اختصار نام می‌بریم: ۱. سلام، یکی از نام‌های خدای عزوجل است و مراد آن است که خداوند حافظ تو باشد؛ ۲. سلام به معنای تسلیم ۳. سلام به معنای سلامتی.

حال که معنای سلام مشخص شد که به معنای آسایش، امنیت و سلامتی است، به تفسیر سلام بر امام حسین(ع) می‌پردازیم. سلام بر امام به این صورت است که شخص زائر در حالی که در حضور امام ایستاده یا از دور ایشان را در ذهن حاضر کرده و به حضرت سلام می‌کند و در دل می‌گذراند که هیچ آزاری و آسیبی از ناحیه من به آن امام، نه در آن وقت و نه پس از آن نخواهد رسید؛ زیرا هدف تمامی آن بزرگواران جز هدایت و اصلاح مردم و اعتلای کلمه توحید و ترویج طاعت خداوند در مردم نیست. لذا آنها از معصیت خدا و تخلف از اوامر و نواهی او، از اخلاق ناپسند مردم از قبیل خودبزرگ‌بینی، حرص، ریا، بخل، خب قدرت، غیبت، آزار رساندن و... اذیت خواهند شد.

زائر باید حال خود را به گونه‌ای قرار دهد که مورد رضایت امام باشد، نه مایه اذیت آن حضرت. آن وقت است که در گفتن کلام سلام، صادق است، لذا باید دل را با آب توبه شست‌وشو دهد و اشک پشیمانی از دیده فرو ریزد و پس از آن به امام عرض سلام داشته باشد.

زائر با عرض سلام، خود را به آن حضرت نزدیک می‌کند و با تکرار واژه ادب، روح و روان خود را به لحاظ نزدیکی به ایشان از پستی‌ها و رذایل و آلودگی‌ها پاک می‌سازد و سلام را چنان با ادب و خلوص و اشک و آه بر دل القا می‌کند تا سلامتی کامل حاصل شود و موجب جواب سلام آن بزرگوار گردد.